

W Londynie nie osiągnięto porozumienia w sprawie Niemiec Kłopotliwe położenie Francji

W dniu wczorajszym zakończone zostały obrady konferencji 6 państw w sprawie Niemiec. W konferencji tej brali udział przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Holandii i Luksemburga. Jak głosi komunikat w tej sprawie, „zalecenia konferencji odnośnie Niemiec przesłane będą obecnie przedstawicielom rządów państw biorących udział w konferencji celem ostatecznego zatwierdzenia lub odrzucenia” (p. r.)

Komentator dziennika „Krasnaja Zwiezda” w artykule poświęconym konferencji londyńskiej stwierdza, że obecnie nikt już nie usiłuje ukryć, że narady londyńskie napotkały na poważne trudności. Po 5-tygodniowych intensywnych rokowaniach nie osiągnięto w Londynie żadnych faktycznych rezultatów.

W sprawie kontroli nad Zagłębiem Ruhry osiągnięto formalnie „porozumienie” jeszcze na sesji marcowej w Londynie, przy czym postanowiono stworzyć „międzynarodowy” organ kontroli. Mimo to okazały się również w tej sprawie poważne rozdziewki. Dyskutuje się nad tym zagadnieniem do dnia dzisiejszego. Przedstawiciele Francji, którzy reklamowali „porozumienie” w sprawie Zagłębia Ruhry jako swój sukces i jako rzekomą gwarancję bezpieczeństwa Francji — obecnie zmuszeni są przyznać, że się omylili.

Dziennik cytuje następnie opinie półoficjalnego organu rządu francuskiego „Le Monde”, który stwierdza, że Amerykanie życzą sobie, aby międzynarodowy organ kontroli był jedynie ciałem doradczym, a rzeczywistymi gospodarzami Zagłębia Ruhry — wedle kon-

Zdradziecki system

Najpierw — AMNESTIA Później — KARA ŚMIERCI

Adwokat Jose Boronat — republikanin hiszpański, który po dłuższym pobycie na emigracji za zgodą władz frankistowskich powrócił do Hiszpanii, został skazany na karę śmierci. Należy podkreślić, że rząd frankistowski zezwalając Boronatowi na powrót do Hiszpanii, udzielił mu amnestii. (PAP)

Wybuch

epidemii tyfusu w Dolnej Bawarii

Z Monachium donoszą, że w Neuzetting w Dolnej Bawarii, 9 osób zmarło na tyfus. Bawarskie ministerstwo zdrowia podało do wiadomości, że prawdopodobnie około 2 tys. osób zachorowało na tę chorobę. W chwili wybuchu epidemii znajdowało się w tej okolicy wielu turystów. (PAP)

Zacieśnia się przyjaźń radziecko - fińska

Agencja TASS donosi z Helsinek, że w dniu 31 maja poseł ZSRR w Finlandii Sawonienkow i minister spraw zagranicznych republiki fińskiej Kar Rinkel dokonali wymiany dokumentów ratyfikacyjnych paktu przyjaźni i współpracy i pomocy wzajemnej, podpisanego przez rządy radzieckie i fińskie w Moskwie w dniu 6 kwietnia 1948 roku. Pakt ten został ratyfikowany przez prezydenta republiki fińskiej w dniu 30 kwietnia 1948 r. i przez prezydium rady najwyższej ZSRR w dniu 11 maja 1948 roku. (PAP)

Zapowiedź reformy walutowej w zachodnich Niemczech

Organ niemieckich kół przemysłowych w Niemczech zachodnich „Handelsblatt” donosi, powołując się na koła miarodajne, że Wielka Brytania, Stany Zjednoczone i Francja przygotowały już plan reformy walutowej, która będzie przeprowadzona równocześnie we wszystkich trzech strefach (PAP)

ferencji londyńskiej manewruje, usiłując odwrócić decyzje w sprawie utworzenia rządu Niemiec zachodnich, czego domagają się stanowczo przedstawiciele amerykańscy i brytyjscy.

Przedstawiciele Francji znaleźli się w nader kłopotliwej sytuacji. Z jednej strony obawiają się oni nieprzychylnych reakcji francuskiej opinii publicznej na decyzje, zmierzające do odrodzenia potężnych Niemiec. Z drugiej jednak strony zaszli oni bardzo daleko w swych szkodliwych dla Francji kombinacjach z amerykańskimi monopolistami.

W końcu komentator „Krasnaja Zwiezda” stwierdza, że morale narad londyńskich polega na tym, że wąskie egoistyczne podejście do zagadnienia niemieckiego nie może doprowadzić do pozytywnych wyników. Próby rozwiązania problemu niemieckiego w sposób jednostronny wbrew interesom tak krajów niemieckich jak i narodu niemieckiego — skazane są na fiasko. (PAP)

Czy ustanie rozlew krwi?

Mimo rozmów w sprawie rozejmu — walki w Palestynie trwają nadal

Według doniesień agencji Reutera, dobrze poinformowane koła londyńskie przewidują, że obie strony walczące w Palestynie przyjmą ostatni apel Rady Bezpieczeństwa w sprawie zawieszenia broni. Jasne jest jednak, że ani Żydzi ani Arabowie nie są zadowoleni z warunków rozejmu.

Na poniedziałkowym posiedzeniu Izby Gmin jeden z posłów konserwatywnych zapytał premiera Attlee czy uczynił wszystko, co leży w jego mocy, by usunąć rozbieżność między Waszyngtonem a Londynem w sprawie Palestyny. Premier zaprzeczył jednak istnienie tych rozbieżności.

Agencja Reutera donosi, że przedstawiciele 5 państw arabskich, których armie wtargnęły do Palestyny, spotkali się w poniedziałek wieczorem w stolicy Transjordanii Ammanie, by zastanowić się nad wezwaniem Rady Bezpieczeństwa w sprawie czterotygodniowego rozejmu w Palestynie.

Korespondent agencji Reutera stwierdza poza tym, że przedstawiciele państw arabskich wyrazili zgodę na warunki Rady Bezpieczeństwa.

Z Kairu donoszą, że premier rządu egipskiego Nokrashi Pasza oświadczył na konferencji prasowej, iż oświadczenie jest za ogłoszeniem czterotygodniowego rozejmu w Palestynie. Premier odcleciał w poniedziałek wieczorem do Ammanu.

Przedstawiciele Agencji Żydowskiej, Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, brytyjski konsul generalny Marriot oraz konsulowie Francji i Stanów Zjednoczonych spotkali się z hr. Bernadotte po jego przybyciu w poniedziałek z Kairu do Haify. Wieczorem Bernadotte

Udział Niemców w planie Marshalla

Prasa donosi, że władze anglosaskie w Niemczech zachodnich wysłały do Paryża liczną delegację niemiecką, w skład której wchodzi wybitni specjaliści oraz przedstawiciele rady gospodarczej. Członkowie delegacji niemieckiej, wśród których znajduje się kierownik wydziału planowania dr Kaisen oraz reprezentanci przemysłu stalowego i przedsiębiorstw eksportowych, wezmą udział w pracach marshallowskiej organizacji współpracy gospodarczej. (PAP)

Rząd wnosi do Sejmu ustawę o czynszach i komornym

W poniedziałek obradowało kilka komisji sejmowych. Komisja pracy i regulaminowa przyjęła kilka dekretów, a m. in. dekret zmieniający wymiar kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną, jeńcami i dekret o wymiarze kary dla zdrajców narodu polskiego.

Omawiano również zagadnienie czynszu i komornego, przy czym Komisja zwróciła się do wiceministra o bliższe informacje w sprawie stanu prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie czynszu. W najbliższym czasie rząd wnie-

ustawę o czynszach i komornym na plenum Sejmu. (P. R.)

Więcej mleka naszym dzieciom

W Paryżu rozpoczęła się konferencja 13 krajów a między innymi Polski, zajmująca się sprawą dostaw mleka dla dzieci i matek. Na konferencji stwierdzono, że tylko Holandia, Wielka Brytania, Dania, Norwegia, Szwecja, mają dość mleka na pokrycie potrzeb narodu natomiast Polska i Czechosłowacja cierpią na poważne braki w tej dziedzinie.

Wylew rzeki Kolumbii zagroza stanowi Waszyngton i częściowo Kanadzie

VANPORT, 20 000 MIASTO, KTÓRE JESZCZE 24 GODZIN TEMU TĘTNIŁO ŻYCIEM, JEST OBECNIE RUMOWISKIEM ZWALONYCH DOMÓW, Z KTÓRYCH TYLKO KOMINY WYGLĄDAJĄ PONAD FALAMI WODNYMI.

Przerwanie tamy na Kolumbii poprzedzone zostało olbrzymią powodzią, która dotknęła nie tylko stan Oregon, ale również i Waszyngton oraz południowo-zachodnią część Kanady, przez które to obszary przepływa wspomniana rzeka. Bierze ona swój początek w Górskich Górach na południu Kanady, gdzie w ostatnim tygodniu miały miejsce olbrzymie roztopy wiosenne. One to stały się główną przyczyną olbrzymiego przyboru wód na Kolumbii, co wreszcie doprowadziło do zerwania tamy.

Specjalne ekipy inżynierskie czuwają nad innymi tamami w obawie, aby i te nie zostały przerwane. Istnieje bowiem obawa, że beton nie wytrzyma olbrzymiego ciężaru wody pędzącej do Oceanu Spokojnego. (API)

Oliary katastrofy w Vanport

Dotychczas nie da się stwierdzić, ile ofiar pochłonęła katastrofa w Vanport. Przypuszcza się, że na dzień nowoutworzonego jeziora spoczywają zwłoki co najmniej 300 mieszkańców tego miasta. Zachodzi jednak obawa, że liczba ofiar jest znacznie większa. (PAP)

Dwa dalsze miasta zagrożone powodzią

Z zachodniego wybrzeża donoszą, że dwa dalsze miasta Woodland i South Kelso zagrożone są powodzią. Wezbrane wody rzeki Columbia zerwały tamę niszcząc pole wyścigowe i zalewając ulice miasta South Kelso, położonego o 50 mil na północ od Vanport. Ludność South Kelso porzuciła miasto. Woda przelewa się przez tamę na rzecze Lewis i płynie w kierunku Woodland, położonego o 30 mil na północ od Vanport. Dotychczasowe szkody spowodowane powodzią na zachodnim wybrzeżu oszacowano na co najmniej 75 milionów dolarów. (PAP)

arabski został stracony. Lotnictwo izraelskie bombardowało w Turkarem arabskie jednostki pancerne i czołgi oraz koszar wojsk irackich. Artyleria i bombowce żydowskie przeprowadziły bombardowanie lotniska Lyda, znajdującego się w rękach arabskich.

Komunikat Hagany donosi również, iż bombowce izraelskie przeprowadziły wczoraj skuteczny nalot na stolicę Transjordanii Amman, niszcząc szereg obiektów wojskowych.

Hagana stwierdza dalej, że oddziały żydowskie atakowały wczoraj wieś Latrun, między Jerozolimą i Tel Avivem. Atak trwał 6 godzin i napotkał na silny opór ze strony nieprzyjaciela. Arabowie stracili 150 ludzi. (API)

Tunel przebiję Mont Blanc

Do Rzymu przybyła delegacja szwajcarska, celem przedyskutowania sprawy przebudowania tunelu przez Mont-Blanc na granicy francusko-włoskiej. (PAP)

Całkowita zgodność poglądów Polski i Bułgarii

(Wspólny komunikat polsko-bułgarski)

W dniach od 28 maja do 1 czerwca br. bawiła w Polsce delegacja rządu Ludowej Republiki Bułgarii, z premierem Georgij Dymitrowem na czele.

W rozmowach, które toczyły się w czasie pobytu delegacji rządu bułgarskiego w atmosferze szczerzej przyjaźni i wzajemnego zrozumienia, stwierdzono całkowitą zgodność poglądów na charakter układu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, jako narzędzia obrony, bezpieczeństwa obu państw i instrumentu walki o pokój świata. Skonstatowano również całkowitą zgodność poglądów na wszystkie sprawy, interesujące oba kraje, w szczególności na zagadnienie niemieckie.

W wyniku rozmów podpisano dnia 29 maja 1948 roku układ o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Polską i Bułgarią. Układ podpisali ze strony polskiej: prezes Rady Ministrów — Cyrankiewicz i minister Spraw Zagranicznych — Modzelewski, ze strony bułgarskiej: prezes Rady Ministrów — Dymitrow i minister Spraw Zagranicznych — Kolarow.

Obie strony postanowiły rozszerzyć współpracę w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej, opierając się na uprzednio zawartych; umowie o współpracy kulturalnej oraz umowach handlowych

i zawarli dnia 30 maja 1948 r. umowę o współpracy gospodarczej i wymianie towarowej, którą podpisali: ze strony polskiej — minister Przemysłu i Handlu Minc, ze strony bułgarskiej — minister Handlu i Aprowizacji Dobrew.

Przewidziana umową o współpracy gospodarczej i wymianie towarowej, polsko-bułgarska komisja mieszana zbierze się w końcu czerwca, w celu omówienia spraw wynikających z tej umowy.

Uzgodniono ponadto, że do miesiąca września 1948 r. będą zawarte: traktat handlowy polsko-bułgarski, dodatkowy protokół o wymianie towarowej na okres wrzesień — grudzień 1948 r. oraz układ o wymianie towarowej na rok 1949, przy czym obie strony dążyć będą do maksymalnego zwiększenia wzajemnych obrotów towarowych.

Jednocześnie rząd polski zapewnił rząd bułgarski, że gotów jest okazać rozwijającemu się przemysłowi bułgarskiemu wszechstronną pomoc techniczną w zakresie możliwości polskiego przemysłu.

Z okazji podpisania układu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy postanowiono podnieść wzajemnie przedstawicielstwa dyplomatyczne w obu stolicach, w Warszawie i Sofii do rangi ambasada. (PAP)

Nowy rząd włoski postąpił WBREW KONSTYTUCJI stwierdzają posłowie frontu demokratycznego

W dniu 1 czerwca po południu premier de Gasperi przedstawi program rządowy najpierw w izbie posłów, a potem w senacie.

W związku z ekspozycją rządową zapisało się do głosu szereg posłów. Jak przewiduje się, front demokratyczno-ludowy wystąpi z następującymi zarzutami: 1. że wybory 18 kwietnia nie zostały legalnie przeprowadzone, 2. że nowy rząd postąpił wbrew przepisom konstytucyjnym, mianując ministrów bez teki i wicepremierów, 3. że instytucja CIR, stworzona dla realizacji planu Marshalla nie jest przewidziana konstytucją.

Parlament będzie musiał rozpatrzyć kwestię ratyfikacji układu między Rzymem i Waszyngtonem do dnia 3 lipca, w przeciwnym razie Włochy stracą prawo do pomocy marshallowskiej. (PAP)

5 aferzystów przemysłowych

przed sądem w Katowicach

Konrad Fangor przyjaciel min. Becka i gen. Franca na czele oskarżonych

Przed rejonowym Sądem Wojskowym w Katowicach w poniedziałek 31 maja r. stanęło pięciu aferzystów i sabotażystów przemysłowych z Konradem Fangorem na czele, oskarżonych o to, że przez machinacje metalami kolorowymi narazili skarb państwa na straty sięgające 47 milionów złotych.

Na ławie oskarżonych zasiadli: inż. Konrad Fangor, właściciel firmy przemysłowo-handlowej „Polthap” w Warszawie oraz firmy przemysłowo-handlowej i rafinerii metali „Torpedo” w Katowicach, Jerzy Piechocki, adwokat były kierownik działu metali Centrali surowców hutniczych w Katowicach oraz właściciel podhur-chalter i kierownik firmy „Torpedo” w Katowicach oraz właściciel podhur-towni metali kolorowych we Wrocławiu i wspólnik Fangora Adolf Meissner i Jerzy Krokowski prokurent firmy „Torpedo”. Oskarżenia wnoszą prokuratorzy mjr Szauber i kpt Malik.

Po odebraniu personalii oskarżonych przewodniczący przystępuje do odczytania aktu oskarżenia, który na wstępie zajmuje się charakterystyczną przeszłością oskarżonego Fangora.

Przed wojną wspólnie z inż. Blauthem zakłada fabrykę obrabiarek „Proma” i walcownie metali w Dziedzicach, wykupując po 50 proc. udziałów.

Od 1937 roku czerpie olbrzymie zyski zajmując się rozbudową przemysłu zbrojeniowego w ścisłym kontakcie z sanacyjnym ministerstwem spraw wojskowych. W 1938 r. Fangor nawiązuje kontakt z fuhrerem niemieckiego odlewnictwa Schwitzke, który później w okresie okupacji ułatwia mu prowadzenie firmy „Polthap” w Warszawie i jej rozbudowę poprzez przejmowanie re-manentów towarowych, likwidowanych przez Niemców firm żydowskich. Fangor prowadzi również do wybuchu wojny przedstawicielstwo szeregu firm metalowych niemieckich, szwajcarskich, włoskich, angielskich i amerykańskich, uzyskując wysokie prowizje od transakcji zawieranych z tymi firmami za jego pośrednictwem przez rząd polski, przez sanacyjny rząd polski. W tym okresie częstymi gośćmi na przyjęciach u Fangora byli ministrowie spraw zagranicznych Beck, premier Składkowski i inni dostojnicy Polski sanacyjnej.

W 1939 r. Fangor ucieka do Bukaresztu, skąd powraca w lutym 1940 r., od-wiedziwszy uprzednio Schwitzkego, za pośrednictwem którego wyjednuje u władz niemieckich pozwolenie na prowadzenie firmy „Polthap” i zachowanie akcji walcowni w Dziedzicach. Rozbudowując nadal swoje kontakty z władzami niemieckimi poznaje szefa wydziału gospodarowania metalami przy rządzie GG w Krakowie Beera, który mianuje go zaufanym hurtownikiem metali na teren GG. Odtąd jako zaufany rząd GG bierze również udział w zebraniach wysokich osobistości hitlerowskich, gdzie omawia się sprawy dyskryminacji Żydów i Polaków. Podejmuje często w swoim mieszkaniu oficerów SS i gestapo i likwiduje z ramienia rządu GG metalowe firmy żydowskie i polskie w okręgu warszawskim, przejmując magazyny tych firm.

Bezpośrednio przed wybuchem powstania warszawskiego Fangor przenosi się do Rabki, ukrywając równocześnie w Krakowie kilka wagonów metali ze składu firmy „Polthap”. Metale te lokuje w magazynach towarzystwa metalurgicznego w Krakowie, gdzie zastępuje Treuhaendera z ramienia władz niemieckich był oskarżony Jerzy Piechocki.

Każda kobieta dziś może zachować urodę i młodość
przekona o tym ilustrowany
Poradnik na codzień
„Mody i Życia Praktycznego”
Jak zachować młodość i urodę!
Cena 50 zł.

Dziennikarze warszawscy zwiedzili Poznań

W dniu wczorajszym bawiła w Poznaniu kilkunastoosobowa wycieczka dziennikarzy warszawskich, która przybyła na zaproszenie Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy. Dziennikarze wzięli udział w konferencji prasowej zorganizowanej w Złotej Sali Urzędu Wojewódzkiego. Konferencja miała na celu zapoznać gości z osiągnięciami Poznania, z dotychczasowymi wynikami odbudowy miasta.

Bezpośrednio po konferencji dziennikarze warszawscy zwiedzili miasto, interesując się szczególnie odbudowanymi obiektami i budynkami zabytkowymi zabezpieczonymi przez odpowiednie instytucje odbudowy.

W czerwcu 1945 r. Fangor reaktywuje swoją firmę w Warszawie, zakładając ponadto w 3 miesiące później wraz z Piechockim podobną firmę pod nazwą „Torpedo” w Katowicach.

Drogą osobistego kontaktu z kierownikiem centrali surowców hutniczych we Wrocławiu Meissnerem, Fangor uzyskuje składy na terenie Wrocławia, proponując równocześnie Meissnerowi połowę zysków z eksploatacji metali

Przesłuchanie oskarżonych

PO ODCZYTANIU AKTU OSKARŻENIA SĄD PRZYSTĄPIŁ DO PRZESŁUCHANIA OSKARŻONYCH.

Pierwszy zeznaje Sergiusz Adamczyk, przedwojenny współpracownik Fangora a ostatnio kierownik firmy „Torpedo”. Oskarżony stwierdza, iż na przełomie 1945 i 1946 r. przyszedł np. transport 10 ton blaszek cynkowych awizowanych jako złom. Jak się później okazało, były to niezwykle cenne płytki do maszyn typu „Adrema”. Jak stwierdza oskarżony, wyprodukowanie jednej płytki kosztowało więcej, niż kilka ton złomu.

W marcu 1946 r. Meissner nadał z Wrocławia jako złom brązowy około 9 ton poszukiwanej dla hutnictwa miedzi fosforowej, krzemowej i manganowej. Za miedź tę płacono po 12 zł za kg, podczas gdy Piechocki nabył 5 ton dla centrali surowców hutniczych od firmy „Torpedo” po 90 zł za kg. Resztę sprzedano na wolnym rynku po cenie jeszcze wyższej, sięgającej 105 zł za kg. Dochody lokowano w „lewej” kase. Innym razem uzyskano poważne dochody ze sprzedaży brązu w blokach, który przewożono jako smelc. Część towaru Fangor sprzedał osobicie na wolnym rynku w Warszawie.

Ilość metali kolorowych otrzymanych z Wrocławia oskarżony ocenia na około 500 ton. Oskarżony charakteryzuje następnie działalność Fangora w okresie okupacji stwierdzając, iż był zawsze zwolennikiem Niemiec. Mówiono o nim jeszcze przed wojną, że pragnął dla wywiadu gospodarczego niemieckiego. Tym też należy tłumaczyć jego udział w naradzie dostojników hitlerowskich w pałacu Blanka w 1941 roku, gdzie omawiano eksterminację Żydów i Polaków oraz uzyskanie przez niego pełnomocnictw dla likwidacji przedsiębiorstw metalowych Żydów i Polaków. Fangor zabiegał na przykład, stwierdza oskarżony, o zlikwidowanie firmy „Fraget” w Warszawie. W tym celu pojechał do Krakowa, gdzie od

Zatruto go czy umarł ze strachu?

80-letni Grzegorz Grzelak pozostawał na utrzymaniu swego syna. Traktowanie go przez syna i jego żonę Rozalię pozostawało wiele do życzenia. Doszło nawet już dawniej na tym tle do rozprawy sądowej.

W styczniu br. starzec był z wizytą u swego drugiego syna, gdzie skarżył się, że syn i synowa dosypują mu trucizny do wódki i jedzenia. Po drodze wstąpił nawet do sąsiada i pokazywał język i usta, które były poparzone jakąś trucizną. Po powrocie do domu zmarł.

Okazało się, że wódka, którą wypił starzec pomieszana była z ługiem żrącym.

DOMKI DLA ROBOTNIKÓW

Rozpoczyna się akcja przekazywania nieruchomości miejskich osadnikom zamieszkałym na terenie Ziemi Zachodnich. Akcję zapoczątkowano w Opolu, zatłuwając pierwszych 6 zgłoszonych wniosków. Były to wnioski złożone przez robotników i pracowników umysłowych, którzy pierwsi osiedlili się w Opolu. (m)

SZTUCZNA WYLEGARNIA DROBIU

W Pyskowicach na Śląsku Związek Samopomocy Chłopskiej uruchomił wielką sztuczną wylegarnię drobiu. Dzięki zastosowaniu specjalnej aparatury, wylęg drobiu osiągnąć może równocześnie 3.000 sztuk. Wylegarnia stanie się prawdziwym dobrodziejstwem dla okolicznych rolników. (m)

Silne lotnictwo to podstawa naszej potęgi i najlepsza gwarancja naszej niepodległości i suwerenności

Olbrzymia większość narodu

wybrała drogę postępu i dobrobytu w niedzielnych wyborach w Czechosłowacji

Prasa czechosłowacka szeroko omawia wyniki wyborów niedzielnych i podkreśla zwycięstwo Frontu Narodowego.

„Prawie 90 proc. ludności pisze „Pravo Lidu” — wyraziło w wyborach swe poparcie dla polityki Frontu Narodowego i zaaprobowało naszą drogę, wiodącą ku socjalizmowi oraz nasz sojusz ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. Naród czechosłowacki wybrał w niedzielę drogę wiodącą do rozwoju i dobrobytu republiki, a jednocześnie dał zdecydowaną odprawę reakcji krajowej i zagranicznej”.

Dziennik podkreśla, że procent białych kartek wyborczych był największy w miejscowościach zacofanych pod względem gospodarczym i kulturalnym. (PAP)

Dziennik „Prawda” w korespondencji z Pragi nawiązując do niedzielnych wyborów parlamentarnych w Czechosłowacji stwierdza, iż Czechosłowacja zdecydowanie wkroczyła na nową drogę rozwoju. Wybrane z woli całego narodu zgromadzenie ustawodawcze zrealizuje postanowienie nowej konstytucji. (PAP)

Ważne dla repatriantów

Księgi metrykalne przekazane władzom polskim

Władze Ukrainy S. R. R. przekazały Polsce 2610 ksiąg metrykalnych ludności polskiej, zamieszkałej poprzednio na terenach południowo-wschodnich. Ludność ta została przesiedlona do Polski na podstawie umowy zawartej między rządem polskim i ukraińskim.

Przekazanie ksiąg nastąpiło w Medyce. Ze strony ukraińskiej dokumenty przekazał pełnomocnik Ukrainy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ze strony polskiej akta przejął pełnomocnik Ministerstwa Administracji Publicznej. (API)

Z Rumunii do Bułgarii

popłynie prąd elektryczny

W myśl umowy handlowej zawartej pomiędzy Rumunią a Bułgarią w roku ub. technicy rumuńscy rozpoczęli budowę linii wysokiego napięcia do Bułgarii. Linia będzie przechodzić przez Dunaj. (PAP)

150 tysięcy dzieci bez dowodów urodzenia

Pomimo wejścia w życie prawa o aktach stanu cywilnego nie wszystkie urodzenia dzieci zgłaszane były w Urzędach Stanu Cywilnego. Wobec powyższego Ministerstwo Administracji Publicznej zarządziło przeprowadzenie specjalnej akcji kontrolnej w celu uporzędowania tych spraw, w szczególności dokładnie zbadano czy wszystkie dzieci urodzone w latach 1946—47 mają sporządzone akty urodzenia. Przy tych czynnościach ujawniono, że około 150 tys. dzieci nie wciągnięto do rejestrów stanu cywilnego.

W przyszłości nie powinno już być trudności z rejestracją urodzeń, gdyż

ludność została dokładnie poinformowana o ciężkościach na niej w tym zakresie obowiązków.

Niezgłoszenie urodzenia dziecka w terminie dwóch tygodni w myśl ogłoszonego dekretu pociągnie za sobą karę do 10 tys. zł. (API)

Dom Wojska Polskiego ogłasza konkurs pod tyt.: „Fotografia dokumentarna w okresie drugiej wojny światowej”. Celem konkursu jest upamiętnienie i udokumentowanie walk żołnierza polskiego w okresie drugiej wojny światowej.

Udział w konkursie może wziąć każdy, kto w terminie do dnia 1 listopada 1948 r. nadesłanie pod adresem Domu Wojska Polskiego posiadane, a dotąd nigdzie nie reproduktowane publicznie (w gazetach, czasopiśmie, wydawnictwach książkowych itp. środkach publicznych publikacji) zdjęcia, klisze czy błony, posiadające wartość dokumentarną i związane bezpośrednio lub pośrednio z walką żołnierza polskiego w okresie drugiej wojny światowej, a w szczególności:

1. Zdjęcia dokumentarne z okresu walk ochotników polskich w Hiszpanii 1936—1939.

2. Zdjęcia dokumentarne dotyczące przebiegu kampanii wrześniowej 1939 (zdjęcia z obszarów poszczególnych bi-

etów, ewakuacja ludności cywilnej, przejawy terroru okupanta).

3. Zdjęcia dotyczące walki zbrojnej w okresie okupacji, obrazujące zarówno walkę i pracę organizacji podziemnych jak również postawę i sytuację ludności cywilnej w tym okresie (działania partyzanckie i dywersyjne, walka z transportem, administracją wroga, zdjęcia dotyczące pracy konspiracyjnej jak np. działalność tajnej drukarni, prace wyszkoleniowe, prace wywiadowcze, zdjęcia dotyczące zbrodniczej działalności okupanta na ziemiach polskich jak np. zdjęcia z obozów koncentracyjnych, z miejsc masowych rozstrzeliwań, z obozów jeńców wojennych, zdjęcia obrazujące represje wobec ludności cywilnej, zdjęcia dokumentarne z okresu powstania warszawskiego itp.).

4. Zdjęcia dokumentarne z walk i życia Pierwszej Dywizji im. T. Kościuszki, I i II Armii Wojska Polskiego na całym ich szlaku bojowym (Sielce, Lenino, Bug, Warszawa, Wał Pomorski, Kolobrzeg, Gdynia, Gdańsk Odra, Nisa, Budziszyn, Mielnik, Berlin).

5. Zdjęcia dokumentarne z walk i życia żołnierza polskiego na zachodzie (walki we Francji, Norwegii, w Afryce, W. Brytanii, w Niemczech).

6. Zdjęcia obrazujące osiągnięcia Wojska Polskiego w okresie pokoju, akcja odminowywania kraju, akcje siewne, działalność Wojska Ochrony Pogranicza, wojskowa akcja przeciwpowodziowa (obrona i budowa mostów).

NAGRODY

Dom Wojska Polskiego wyznacza następujące nagrody:

I nagroda 25 000 zł
II nagroda 15 000 zł
III nagroda 10 000 zł

oraz 10 wyróżnień po 5 000 zł każde.

Jury konkursu zastrzega sobie prawo dowolnego dzielenia lub łączenia nagród w zależności od wartości nadesłanych prac.

Dom Wojska Polskiego zastrzega sobie prawo zakupu nadesłanych na konkurs zdjęć według ustalonych stawek, jak również prawo reprodukcji zdjęć w wydawnictwach po cenach ogólnie przyjętych.

Zdjęcia konkursowe wraz z kopertą zawierającą nazwisko oraz adres biorącego udział w konkursie należy nadsyłać pod adresem: Dom Wojska Polskiego, Warszawa, Królewska 13. Wydział Literacki z dopiskiem „Konkurs na fotografię dokumentarną”.

tużi zegwarantuje wykonanie pierwszego planu pięcioletniego republiki, planu rozwoju gospodarczego i kulturalnego. Reakcja poniosła ostateczną porażkę jako siła opozycyjna wewnątrz kraju. (PAP)

Kongres demokratycznych kobiet niemieckich

W Berlinie toczą się obrady demokratycznego związku kobiet niemieckich. Związek jednoczy 260 tysięcy członkiń z terenu całych Niemiec i jest pierwszą niemiecką organizacją kobiecą, która postawiła sobie za cel walkę o pokój, demokrację i jedność Niemiec. (PAP)

2.3 miliarda dolarów wynosi zażyczenie Bizonii

Długi, zaciągnięte przez strefę anglosaską za import środków żywnościowych, przywożonych z Ameryki, wynoszą według oficjalnego komunikatu brytyjsko-amerykańskiej agencji eksportowo-importowej 2,3 miliarda dolarów. (PAP)

Konkurs na fotografie dokumentarne z drugiej wojny światowej

Dom Wojska Polskiego ogłasza konkurs pod tyt.: „Fotografia dokumentarna w okresie drugiej wojny światowej”. Celem konkursu jest upamiętnienie i udokumentowanie walk żołnierza polskiego w okresie drugiej wojny światowej.

Udział w konkursie może wziąć każdy, kto w terminie do dnia 1 listopada 1948 r. nadesłanie pod adresem Domu Wojska Polskiego posiadane, a dotąd nigdzie nie reproduktowane publicznie (w gazetach, czasopiśmie, wydawnictwach książkowych itp. środkach publicznych publikacji) zdjęcia, klisze czy błony, posiadające wartość dokumentarną i związane bezpośrednio lub pośrednio z walką żołnierza polskiego w okresie drugiej wojny światowej, a w szczególności:

1. Zdjęcia dokumentarne z okresu walk ochotników polskich w Hiszpanii 1936—1939.

2. Zdjęcia dokumentarne dotyczące przebiegu kampanii wrześniowej 1939 (zdjęcia z obszarów poszczególnych bi-

etów, ewakuacja ludności cywilnej, przejawy terroru okupanta).

3. Zdjęcia dotyczące walki zbrojnej w okresie okupacji, obrazujące zarówno walkę i pracę organizacji podziemnych jak również postawę i sytuację ludności cywilnej w tym okresie (działania partyzanckie i dywersyjne, walka z transportem, administracją wroga, zdjęcia dotyczące pracy konspiracyjnej jak np. działalność tajnej drukarni, prace wyszkoleniowe, prace wywiadowcze, zdjęcia dotyczące zbrodniczej działalności okupanta na ziemiach polskich jak np. zdjęcia z obozów koncentracyjnych, z miejsc masowych rozstrzeliwań, z obozów jeńców wojennych, zdjęcia obrazujące represje wobec ludności cywilnej, zdjęcia dokumentarne z okresu powstania warszawskiego itp.).

4. Zdjęcia dokumentarne z walk i życia Pierwszej Dywizji im. T. Kościuszki, I i II Armii Wojska Polskiego na całym ich szlaku bojowym (Sielce, Lenino, Bug, Warszawa, Wał Pomorski, Kolobrzeg, Gdynia, Gdańsk Odra, Nisa, Budziszyn, Mielnik, Berlin).

5. Zdjęcia dokumentarne z walk i życia żołnierza polskiego na zachodzie (walki we Francji, Norwegii, w Afryce, W. Brytanii, w Niemczech).

6. Zdjęcia obrazujące osiągnięcia Wojska Polskiego w okresie pokoju, akcja odminowywania kraju, akcje siewne, działalność Wojska Ochrony Pogranicza, wojskowa akcja przeciwpowodziowa (obrona i budowa mostów).

NAGRODY

Dom Wojska Polskiego wyznacza następujące nagrody:

I nagroda 25 000 zł
II nagroda 15 000 zł
III nagroda 10 000 zł

oraz 10 wyróżnień po 5 000 zł każde.

Jury konkursu zastrzega sobie prawo dowolnego dzielenia lub łączenia nagród w zależności od wartości nadesłanych prac.

Dom Wojska Polskiego zastrzega sobie prawo zakupu nadesłanych na konkurs zdjęć według ustalonych stawek, jak również prawo reprodukcji zdjęć w wydawnictwach po cenach ogólnie przyjętych.

Zdjęcia konkursowe wraz z kopertą zawierającą nazwisko oraz adres biorącego udział w konkursie należy nadsyłać pod adresem: Dom Wojska Polskiego, Warszawa, Królewska 13. Wydział Literacki z dopiskiem „Konkurs na fotografię dokumentarną”.

Rozpoczynamy hodowlę

Przygotowania do narodzin

gąsieniczek jedwabnika

Jedwab jest produktem owadów należących do rodziny prządek — Bombycidae. Owady te w ciągu swego stosunkowo krótkiego życia, podlegają trzem przeobrażeniom. Po wygryzieniu się z jajeczka, gąsienica żeruje na liściach morwy aż do swej dojrzałości, po czym nawija naokoło siebie oprzęd (kokon) z nitki jedwabnej, w którym następuje drugie przeobrażenie z gąsienicy na poczwarkę, a po nim następuje trzecie przeobrażenie z gąsienicy na motyla. Motyl — owad doskonały — po przedziurawieniu oprzędu opuszcza go i szuka pary celem dokonania kopulacji i zapłodnienia samicy, która znosi jajeczka na przyszłe pokolenie. Samczyk ginie po dokonaniu kopulacji a samica później, po znie sieniu 400—500 sztuk jajeczek.

Hodowlę jedwabników prowadzi się raz do roku na wiosnę, a rozpoczyna się najczęściej w drugiej połowie maja z chwilą, gdy rozwiną się pączki na morwie białej. (Morus alba L.). Jajeczka hodowca zamawia w Państw. Inst. w Milanówku, już w lutym lub marcu, otrzymuje je pocztą zwykle w maju, tj. w okresie rozwoju liści na morwie. Po doręczeniu przesyłki, hodowca bezzwłocznie otwiera paczkę i rozsypuje jajeczka pojedynczą warstwą na arkuszu papieru, którego brzegi uginą w górę, tworząc w ten sposób rodzaj wanienczki celem uchronienia jajeczek przed rozsypaniem.

Papierową wanienczkę (kształt wiezka kartonowego) z jajeczkami wkłada do specjalnej wylęgarki — inkubatora, w którym znajduje się odpowiednia temperatura i wilgotność po-

podwójnym dnem z blachy żelaznej umocowanej jedna nad drugą w odległości 3—5 cm, skutkiem czego powstaje pusta przestrzeń wypełniona powietrzem — izolatorem. Pod dnem z blachy żelaznej ustawia się lampkę naftową, która paląc się ogrzewa podwójne dno, wytwarzając ciepło do wnętrza inkubatora. Wewnątrz wylęgarki umocowane są półki wypłatanie cienkim sznurkiem, tworząc kratkę o rozmiarach 2x2 cm, na których spoczywają wanienczki papierowe z jajeczkami. Wewnątrz inkubatora zawieszamy termometr do badania temperatury, a na blaszanym dnie stawiamy talerzyk z wodą do wytworzenia odpowiedniej wilgotności celem uchronienia jajeczek przed zasuszeniem. Całość zamykamy szklanymi drzwiczkami, przez które widzimy być musi termometr zawieszony tuż za szybą. Normalnie używana wylęgarka ma wymiary 60 cm wys., 50 cm szer. i 40 cm dług. Ożywanie jajeczek w wylęgarkę to najbardziej prawidłowy sposób, który ma duży wpływ na dalszy rozwój gąsienic.

Kto nie posiada wylęgarki może poradzić sobie w inny sposób. Rozsypane pojedynczą warstwą jajeczka, w tym wypadku najlepiej na wieczku od kartonu wyłożonym białym papierem, ustawia się w pobliżu pieca, nakrywając cienkim materiałem jako ochronę przed kurzem. Obok kartoniku z jajeczkami musi na talerzyku stać woda i termometr (jak wyżej).

Początkowy rozwój jajeczek rozpoczyna się od 15° C. Temperaturę tę hodowca codziennie podnosi o 1 stopień aż do 22° C i na tej granicy zatrzymuje ją do chwili wygrzania się gąsieniczek. Normalny proces ożywiania trwa 15 dni. Jednak temperatura wyższa w czasie transportu jajeczek zwykle skraca ten czas. Dwa do trzech dni przed wygrzaniem jajeczka przybierają kolor brązowo-szary, a na dobę — kolor jasno-popielaty. W tym czasie nakłada się tiul na jajeczka, tkaninę zwykle papierową o otworach 2—3 mm, lub z braku, papier o otworach gęsto wybitych średn. 3 mm. Gąsienice wygrzają się 4 dni, przy czym 1 i 4 dnia wygrza się mała ilość, które najczęściej hodowca wyrzuca dla oszczędzenia kłopotów z

partiami linienia. Zatrzymuje gąsienice z 2 i 3 dnia, którym nadaje nazwę: partia pierwsza i partia druga. Młode gąsieniczki po wygrzaniu są 3—4 mm długie z błyszczącą czarną główką i silnie owłosione.

Zbiór gąsieniczek następuje rano za pomocą drugiego tiulu lub podziurkowanego papieru na który sypie się pokrojony trzeci listek z czubka gałęzi morwy jako najodpowiedniejszy. Przestrzegam przed nadmiernym karmieniem w pierwszych dniach, gdyż młode gąsieniczki nie są w stanie wszystkiego pokarmu, który zasycha, zjeść tworząc rolki, na które wchodzi gąsieniczki szukając cienia i najczęściej, przez nieuwagę hodowcy zostają wyrzucone na śmietnik! Jest to strata niepowetowana. Na początku lepiej trzymać w większym skupieniu gąsieniczki, a później, gdy nieco podrosną — rozrzedzić.

Jajeczek jedwabników nie wolno ożywiać na słońcu, gdyż promienie słoneczne wysuszają i zabijają ich żywotność.

„Narodziny” gąsieniczek notuje hodowca według daty na metryczce, gdzie umieszczone są rubryki: 1) rasa 2) data wylęgu, 3) nr partii, 4) linienie I, 5) linienie II, 6) linienie III, 7) linienie IV, 8) zawiązanie oprzędu, 9) uwagi. Metryczkę dołącza się do każdej partii, która w ciągu hodowli daje pogląd na poszczególne przeobrażenia.

Czesław Maciejewski

Co uprawiać w sadzie?

Rośliny okrywowe wpływają na lepsze zbiory owoców

Co siał w sadzie, aby zbiór owoców nie był mniejszy, ale większy? Od dawna to pytanie absorbowoło sadowników tak rosyjskich, jak angielskich i amerykańskich. Wielu ogrodników już dawno stwierdziło, że murawa działa hamująco na wzrost drzew owocowych. Przyczyna tego zjawiska tkwi w tym, że niektóre trawy pochłaniają bardzo dużo azotu z ziemi.

Znaczna część sadowników zaczęła stosować czarny ugor lub uprawę wyki, peluski, koniczyny lub lucerny. Rośliny te zaopatrują ziemię w najważniejsze składniki pokarmowe. Według obliczeń 1 ha sadu potrzebuje rocznie około 20 ton nawozu z zawartością 103 kg azotu, 30 kg kwasu fosforowego i 82 kg potasu. Takie zapotrzebowanie może zupełnie pokryć jedna z roślin motylkowych. Nie przeznaczamy jej na paszę, ale ściętą odgarniamy pod korony drzew, aby tam przegniła.

Nie wszystkie sady są położone na terenach o równej płaszczynie. Jeśli rosną drzewa owocowe na terenie nierównym i falistym, któremu grozi erozja czyli zmywanie gleby za pomocą deszczów — uprawa roślin okrywowych najlepiej zabezpiecza go przed tym szkodliwym działaniem.

Ale — nie każda wymieniona roślina okrywa działa dodatnio na drzewa. Doświadczenia wykazały, że np. lucerna uprawiona w sadach o glebie suchej spowodowała zmniejszenie urodzaju owocowego. Powinno uprawiać się ją tylko w tych okolicach, gdzie jest bardzo dużo opadów deszczowych. Na marginesie należy nadmienić, że sady udają się najlepiej na wyższych stanowiskach. Woda podskórna działa szkodliwie na system korzeniowy i drzewa owocowe na wilgotnych polach

Jak zwalczać bielinkę-kapustnika?

Jednym z popularnych sposobów zwalczania bielinki-kapustnika jest obywanie zagonów kapusty konopiami. Ale to — jak i stosowanie nawet zieleni paryskiej i rozsypanie mrówek leśnych, które mają zaatakować gąsienicę bielinkę — niewiele pomaga.

Nie każda gospodyni wie, że pierwsze pokolenie bielinki rozwija się na chwastach należących do rodziny krzyżowych. Są to ogniczki i topuchy pysznące się wielkimi i szerokimi liśćmi przy płotach — przy dołach kompostowych. Nie brak ich także w zaniedbanych ogródkach podmiejskich. Należy jak najszybciej je usunąć.

Motyl bielinek-kapustnika składa jaja pod liśćmi kapusty. Już wtenczas należy je niszczyć za pomocą rozgniatacia. Wyległe gąsienice zabijamy chemicznymi środkami, którymi opylamy każdą roślinę. Z zagranicznych środków można użyć „Gesaro” lub „DDT”, z polskich zaś „Azotox”. Proszek wysypujemy do woreczka uszytego z bardzo rzadkiego płótna. Potrzebując nim rozpylamy jego zawartość na każdą młodą roślinę. Na 1 ar zagonu kapusty potrzeba 15 dkg produktu.

Chcąc pozbyć się bielinki-kapustnika w roku przyszłym i wytepić go doszczętnie należy dookoła zagonów kapusty powtykać patyki lub gałązki. Najedzone gąsienice chcąc zmienić się w larwy zgromadzą się na nich — wtenczas łatwo je zebrać i zniszczyć.

Zrzeszenie Pszczelarzy dba o swoich członków

Kredyty na zakup cukru i lecznica dla pszczół

Organizacja Pszczelarzy na terenie Wielkopolski ma za sobą bogatą i piękną przeszłość. Przez 100 lat pszczelarstwo mimo przerw spowodowanych pierwszą i drugą wojną światową zachowało stale polepszoną ciągłość pracy. W roku bieżącym Wojewódzki Związek Pszczelarzy przystąpił do Związku Samopomocy Chłopskiej jako zrzeszenie branżowe. Program prac obecnego „Zrzeszenia Pszczelarzy” jest dalszym ciągiem planu pracy dawniejszego W. Z. P.

Z prac aktualnych, ważnych dla ogółu pszczelarzy jest rozprawienie kredytów na zakup cukru do wiosennego podkarmiania pszczół w sumie 1 800 000 zł na całe województwo. Kredyt przyznało Min. Roln. i R. R. a rozprawiają Państwowy Bank Rolny w Poznaniu, Pszczelarz chcąc pobrać ten kredyt (9-miesięczny) musi stawić wniosek, a w nim podać wysokość sumy, ilość rojów posiadanych, dokładny swój adres i przynajmniej jednego odpowiedzialnego majątkowo żyranta. Wniosek musi być przesłany drogą organizacyjną od Gm. Koła Zrzeszenia Pszczelarzy przez Oddział Powiatowy Zrzeszenia, do Oddziału Wojew. w Poznaniu, ul. Grottera 4. Wniosek musi być przez poszczególne zarządy (gmin. i pow.) krótko zaopiniowany, a (ostatnie) opinie, zgodnie z zarządzeniem do Wojew. Zw. Samopomocy Chłopskiej. Droga ta była już praktykowana w latach ubiegłych.

Rozprawdza się kredyt średnioterminowy (3-letni) w wysokości 1 500 000 zł. Dokonuje tego Państw. Bank Rolny, po otrzymaniu opinii Zarządu Zrzeszenia Pszczelarzy i Samopomocy Chłopskiej. Kredyty te należy jak najwcześniej pobrać.

Obecnie zwalcza się choroby pszczele rozpowszechnione w całym kraju i niemniej w Wielkopolsce. W roku bieżącym akcja ta weszła na bardziej intensywne tory i została objęta specjalną ustawą o zwalczaniu chorób zwierzęcych, Współdziałają w tej akcji Wojewódzki Wydział Weterynarii w Poznaniu, Zakład Chorób Pszczół przy Państw. Instytucie Wet. w Gorzowie, Samopomoc Chłopska i Zrzeszenie Pszczelarzy. Na czoło tej akcji wysunięto likwidację najgroźniejszych chorób — jakimi są zgnilec łagodny i złośliwy. W planie tegorocznym jest całkowite usunięcie tych chorób z Ziemi Lubuskiej i z pow. poznańskiego. Jako jeden z pomocniczych środków do tego celu zorganizowano już 2 punkty odosobnienia i to: w Gorzowie dla zgnilca złośliwego i w pow. poznańskim dla zgnilca łagodnego.

Reorganizacja Związków Pszczelarzy na Zrzeszenie Pszczelarzy jest już w całym województwie na ukończeniu. Przepisycznie pod koniec czerwca odbędzie się walne zgromadzenie Zrzeszenia Pszczelarzy, które dokona wyboru stałego zarządu.

Stan pszczelnictwa w maju

Po bardzo korzystnej zimie 1947/48 r., wczesna wiosna zapowiadała się dobrze. Pszczoły rozwijały się intensywnie. Sady zostały w pełni obsłużone przez zapylaczki. Tu i ówdzie wyszkało wczesne pastwiska — klony, maliny, jagody i rzepak zimowy. Niektóre pasieki poczyniły już pierwsze zbiory miodu. Druga połowa maja była jednakże wybitnie niekorzystna dla pszczół. Deszcze i zimna — przeszkodziły wszędzie w wyzyskaniu kwiatów akacji, spowodowały przerwę w pracy i masowe rojenie się pszczół, co razem bardzo niekorzystnie wpłynęło na stan zbioru miodu w tym roku. (R)

Prace w warzywniku

Prace w ogrodzie idą już teraz według planu.

Najwięcej pracy mamy z pieleniem i motyczkowaniem.

W suche dni nie zapominajmy o podlewaniu roślin. Najlepiej to robić wcześniej rano lub wieczorem.

Kompost należy układać blisko zbiornika z wodą — łatwiej go nam będzie w okresie suszy zwilżyć. Konieczne jest to dlatego, że w wilgotnej atmosferze odpadki organiczne szybko rozkładają się i gniją, dając tym samym wcześniejszy kompost, gotowy do użycia jako nawóz. Aby oszczędzić sobie roboty przy przerabianiu i przesiewaniu kompostu, pamiętajmy, żeby na stosie kompostowym nie robić zbiorowiska żelaza, kamieni i szkła.

W pierwszej połowie miesiąca wysiewamy na rozsadniak brukiew na poplon, a w drugiej — też na poplon kalarepę.

Zdarza się, że główki kapusty przeraścą i kapusta pęka. Wtedy podcinamy łopatą lub podrywamy korzenie, aby zahamować wzrost.

Kalafiory należy przeglądać przynajmniej jeden raz dziennie. Gdy tylko zaczynają wiązać się różę, ostaniać je liśćmi — na słońcu bowiem kalafiory ciemnieją. Liście te spinamy, przetykając je kawałkiem gałęzi czy patyka.

Pietruszkę i marchew przerywamy, aby mogły się rozrosnąć. Najłatwiej to robić po deszczu. Przy przerywaniu buraków trzeba zwrócić uwagę na to, aby pomiędzy pozostawionymi roślinami odstępy nie były zbyt wielkie, gdyż wtedy buraki, rozrastając się nadmiernie, tracą na wartości.

Trzeba obecnie powtórzyć wysiewy grochu, salaty, rzodkiewki oraz ogórków na korniszony.

Uprawa ogórków posadzonych w czerwcu polega na płytkim spulchnianiu gleby, odchwasczaniu i w razie większych susz, podlaniu niezbyt zimną wodą. Zanim łodygi ogórków zaczną się międzyrzędzie, dobrze jest zabezpieczyć je rozrzuconym przegniłym nawozem przed zbytym parowaniem. Ogórkom dobrze uszczknąć wierzchołki nad trzecim liściem — lepiej się rozgaleją i łatwiej zawiążą owoce.

Fasoli tyczkowej należy dać wysokie tyczki. Nie podlewać jej zbyt, gdyż opanowuje ją wtedy grzybek. Rabarbar trzeba zasilić kilka razy gnojówką — i pamiętać o wylamywaniu łodyg kwiatowych, które osłabiają całą roślinę.

W szczawiu wylamywać kwiecie, u cebuli tzw. baki. Aby salaeta letnia była dobra i krucha, a przy tym nie wybiegała w słupek i dobrze wiązała główki, musimy ją często i obficie podlewać.

Pomidory systematycznie raz w tygodniu zasiliamy słabym roztworem przedfermentowanej gnojówki i spryskujemy co 2 tygodnie cieczą bordoską. Gdy podrosną, robić kopczyki, paliko-

wać, ciąć i podwiązywać. Cięcie polega na usuwaniu odrostów zwanych „pasierkami”, wychodzących z kątów liściowych. Najpraktyczniej jest prowadzić pomidory na dwa pędy — wszystkie inne usuwać. Pędów, wyrastających u samego dołu, nie pozostawiamy, gdyż owoce na nich dojrzewają później. Usuwamy pędy co tydzień.

Najpóźniej w połowie czerwca należy przetrwać zbiór szparagów. Zasilić je wtedy dobrze nawozem stałym lub obornikiem, kopczyk rozgarnąć, a wyrastające łodygi wiązać do palików, żeby się nie łamały, bo im bujniejszy wzrost, tym karpis jest silniejszy i obfitszy daje zbiór w roku następnym. (b)

W kwietniku

Najwyższy czas kosić trawniki — i jeśli są rozległe, po skoszeniu walać je. Tak samo różę, jak i dalie, piwo nie drzewiaste i in. podlewamy ciepłym nawozem.

HIACYNTRY tzw. wschodnie (Hiacynthus orientalis), które kwitły w maju i których łodygi kwiatowe przecięliśmy, a cebule pozostawiliśmy w gruncie do zupełnego pożółknięcia — w połowie czerwca wykopujemy i składamy na półki w miejscu suchym, przewietrzanym i chłodnym.

Jeśli mamy rozsądę ORLIKA POSPOLITEGO, należy ją w czerwcu wysadzić na zagony z ziemią lekką, w półcieniu. Orlik wymaga dużo wilgoci i doskonale nadaje się do posadzenia skupin.

Z KWIATÓW DWULETNIICH wysadzamy na rozsadniak: dzwonek (Campanula medium), gwoździk przedni, naparstnicę, niezapominajkę, stokrotkę, dzianwę wielokwiatową (Gaillardia), tubin zimotrawę, mak wschodni (Papaver orientale), margarytę — jastrun (Leucanthemum maximum), marunę (Perythrum roseum).

Posadzone w kwietniku do inspektorów i zakorzenione sadzonki ZŁOCIENI drobnokwiatowych, krzaczastych — wysadzamy w czerwcu na grzędę, w odległości 30x30 cm. Aby wywołać silne ich rozkrzewienie, przycinamy im kilkakrotnie w ciągu lata wierzchołki pędów. Przycinanie to tak prowadzić, aby złączenie zakwitły nam pełni na Dzień Złocienisty (czynność ta wymaga pewnej wprawy). Na miesiąc przed Złocienistym przesyadamy złocienie do doniczek.

Rabaty i kwietniki należy opróżnić z przekwitłych kwiatów, zasilić nawozem spod inspektorów lub kompostem, przekopać, zagrabzić i obsadzić kwiatami: begonią, globelią, astrami, petunią i in. Czyścić ścieżki. d. w. b.

Uwagi przy zrywaniu i opakowywaniu owoców

Na rynkach naszych miasteczek i miast już pojawiły się wczesne czereśnie i truskawki. Sprawiła to dotychczasowa pogoda, przyspieszająca rozwój rośliny o parę tygodni. Niedługo też wszystkie prawie zagony truskawkowe ustroją się w piękne czerwone jagody. Na krzakach porzeczkowych i agrestowych dojrzeją pęki jagód. Niejedna gospodyni myśli już o tym, jak owoce zużytkować i jakimi przetworami wzbogacić swoją spiżarnię, inna zaś — o sprzedaży owoców, by zebrać za nie jak najwięcej pieniędzy. W pierwszym wypadku należy zrywać owoc gdy już jest zupełnie dojrzały, w drugim — wcześniej, gdy jest jeszcze niezupełnie dojrzały.

Aby owoc był ładny i znalazł chętnego kupca, dbamy o niego, gdy jest jeszcze na drzewie lub dojrzewa na grzędzie. Chronimy go szczególnie przed uszkodzeniami. Najwięcej bodajże narażone są truskawki, a to z tego powodu, że rosną tuż przy ziemi. Są one doskonałym przysmakiem dla krocionóg, wój i ślimaków, które pojawiają się w porze podeszczowej. Nawet wróble i wrony lubią truskawki. Ptaki należy odstraszać, owady niszczyć. Dużą pomocą służą żaby, które odżywiają się ślimakami. Pod koniec dojrzewania owoców, niektóre odmiany opanowuje choroba tzw. mączniak, skutkiem której owoce nabierają gorzkiego smaku. W razie pojawienia się tej choroby poleca się opylanie siarką. Jeśli ziemia jest wilgotna lub jest deszczowe lato, może w naszej plantacji poczynić wielkie szkody tzw. szara zgnilizna. Jedynym środkiem przeciwno niej jest utrzymanie czystości w plantacji, wycielanie ziemi pod roślinami słomą lub wełną drzewną. Inną chorobą, która skręca i powoduje fałdowanie liści to wirusowość.

Przy zrywaniu staramy się samego owocu nie dotykać. Lewą ręką przytrzymujemy gałązki, a prawą, u której czynny jest palec duży i wskazujący przy ujmowaniu szypułki owocu i odłamywaniu jej od gałązki — wybieramy

owoc. Można także szypułki owocu uszczknąć za pomocą paznokcia. Zerwane owoce wkładamy do tzw. lubianek — koszyczków zrobionych z drzewnych wiorów lub do pudełek, w które można zmieścić pół lub jeden kilogram. W lubianki o pojemności 2 i 2½ kg wkładamy owoce niezupełnie dojrzałe. Pudełka jak i lubianki winny być przed tym wyłożone białym papierem. Im opakowanie będzie więcej estetyczne i higieniczniejsze im mniej uszkodzonych owoców po podróży — tym łatwiej znajdziemy nabywców.

Przy zrywaniu czereśni uważamy, żeby przy każdym owocu pozostał ogonek. Dobrze — także nie dotykać owocu rękoma ani silnie rzucać do koszyczka. Wszelkie nadcięcia powodują szybkie psucie. Najlepiej układać je w ten sposób, aby ogonki były ukryte pod owocami. Nadpsute, nadgrzyzone i zniekształcone czereśnie usuwamy. Aby otrzymać lepsze ceny, owoce dzielimy na dwa lub trzy gatunki. Do pierwszego przeznaczamy najlepsze, do drugiego należek będą owoce gorzej wyrosnięte lub słabo zabarwione, do trzeciego czereśnie przeznaczone do natychmiastowego domowego użytku, a więc najgorsze.

Czereśnie wkładamy do drewnianych skrzynek ażurowych, o ile chcemy je wysłać w dalszą drogę. Skrzynka taka zbudowana jest z cienkich listewek bukowych, o prostokątnym dnie o wymiarach 19x35 cm, a ścianami boczne schodzą się do tego dna pochyło, tworząc formę kopczyka. Wieczko ma wymiary 32,5x48,5 cm, także z deszczułek. Wysokość 19 cm. W takim pomieszczeniu owoce nie cisną na siebie, ale na deszczułki. W ten sposób są zabezpieczone od zduszenia. Zmieścić w nim można do 10 kg. Pudełko to wypełniamy owocami 2 cm ponad brzeg, przycmowujemy wieczko za pomocą drutu, lekko sprasowując zawartość. Przy wysyłce możemy dwa takie pudełka łączyć ze sobą. Przedtem jednak należy zwrócić uwagę, by owoce przeznaczone do wysyłki były ochłodzone (j.h.)

Czarodziej, dzwony i denaturał

Przed trzema laty dwór w Nagradowicach (pow. Środa) świecił pustką. Park był zaniedbany, przy pałacu widok nieszczygólny, okna w domu powybijane, na parkiecie stopy potluczonych szyb, nieprzyjemny zapach roznoszący się po pokojach i gospodarujący tam wiatr — oto dawny obraz.

Dziś tu zupełnie inaczej. Widać wszędzie porządek, ład i rękę gospodarza. Park odmlodniał i przybrał odświeżony wygląd. Pałac zaludniał się, ale już nie „jaśniepaństwem”, lecz promieniuje jako ośrodek kultury rolnej.

Cały obiekt majątkowy wraz z niedalekim Kleszczewem (tu narodziła się pszenica kleszczowska) wydzierżawili Państwowe Zakłady Hodowli Roślin. Doświadczenia nasienne i selekcyjne przeprowadza p. inż. Madajewski. Jak czarodziej umie on rozmawiać z 10 tys. roślin, a nawet zna ich rodowody, odczytując metrykę zapisaną bożym piśmem w źdźbłach i kłosach.

Tu chodzi o rasę

Kierownik doświadczalniczo... wyprawa nas w pole. Błądzimy po bujnej łące kleszczowskiej, oglądamy żyto zelandzkie.

— Jak pan sądzi — zapytuje p. inż. Madajewski — ile tego żyta wyśialimy na 1 ha?

— Trudno odpowiedzieć. Dowiadujemy się, że 50 kg żyta wysiano na ha. Nie wierzymy, gdyż żyto to nie różni się niczym od innych, a nawet jest lepsze.

Pola doświadczalne (50 ha) podzielone są na długie pasma, te zaś na poszczególne małe zagony. 4 i pół tysiąca poletek ze zbożami jarymi i tyleż z ozimymi. Jedno żyto już się kłosi, inne dojrzewa, a inne dopiero kwitnie. Tu słoma wybujała, że człowiek mógłby się schować, tam znowu żyto chorowite i słabe walczy resztkami sił. — Nic z niego nie będzie — wyrokuje inż. Madajewski.

Trzy lata trzeba pracować, zanim otrzyma się ziarno selekcyjne. Praca wymaga wielkiej cierpliwości i wkładu sił. Najlepszy plon otrzymano w pierwszym roku, lecz zbiór w trzecim roku da dopiero ziarno odpowiednie.

Już w tym roku powiat średzki otrzymał pewną ilość ziarna selekcyjnego z majątku Nagradowice. Z czasem ilość wyprodukowanego ziarna selekcyjnego będzie się powiększać. Przyczyni się ono niemało do podniesienia gospodarstw rolnych i ich produkcji zbożowej.

Ale nie tylko tym zajmuje się kierownictwo majątku. W drodze do Kleszczewa przy folwarku Lipowice widzimy przy mieszkańcach robotniczych wystawiane meble. Właśnie zakłada się podłogi. Remont mieszkań robotniczych był przeprowadzony także w Nagradowicach. W tej chwili są przygotowania do uruchomienia przedszkola dla dzieci robotników.

Zmurszały staruszek

Być w Kleszczewie i nie odwiedzić starego modrzewiowego kościółka, który dźwiga na sobie przeszło czterysta lat i wiele powiedzieć może — byłoby grzechem. Staruszek o zmurszałych gontach prosi już o nowe przykrycie. Nie jest sam. Bo oto pod daszkiem

przechodzimy wśród szpalerów wojskowych.

Tu, jak i w Nagradowicach, nie ma nieporozumień. Robotników i administrację łączy wzajemne zrozumienie i poczucie wspólnego obowiązku. Na szczególnie wyróżnienie zasługuje robotnik p. Franciszek Romaniak, który niedawno został odznaczony przez Prezydenta R. P. w Warszawie.

Co z nich będzie?

Jest tylko jedno ale... Dowiadujemy się, że tutejsi sezonowi robotnicy rozpisują się denaturałem. W niejednym dniu kupowali do 70 ltr. tej trucizny. Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej wstrzymała im już sprzedaż. Były wypadki zatrucia. Mimo woli przychodzi mi na myśl polećko z cherlawym żytem na polach nagradowickich i słowa kierownika: „Nic już z niego nie będzie. „Mimowoli łączę to żytko z przysłym pokoleniem denaturatorów kleszczowskich. Sam nie wiem dlaczego.

Koncert żab zebranych w stawach parku kleszczowskiego przygrywa odjeżdżającym. Unosimy ze sobą zapach pól, dziwny spokój i w oczach piękno podpoznańskich okolic.

J. Pieprzyk

Brak kąpieliska w Rawiczu

Inwestycje na Stadionie Miejskim

Rawicz. Dotkliwy brak kąpieliska na terenie naszego miasta zmusza w.elu mieszkańców do korzystania z kąpeli w okresie letnim w odległych jeziorach. Miasto dysponuje wprawdzie basenem pływackim, ale brak wody uniemożliwia oddanie go do użytku. Półbicznej.

Na terenie gminy Masłowa stnieje stare kąpielisko, które czynne było do chwili wybudowania wspomnianego basenu. Skoro więc trzeba chwilowo zrezygnować z basenu, czy nie wskazanym byłoby po ewentualnej przebudowie — uruchomienie kąpieliska w Masłowie? Ujemną stroną tychże łazienek byłaby zbyt duża odległość od miasta. Poważną jednak zaletą byłoby stały dopływ wody bieżącej z sąs. adu jące bezpośrednio rzeczki Masłówki.

Fakt oddania do użytku kąpieliska niewątpliwie „spragnieni” mieszkańcy miasta przyjąłby z zadowoleniem.

W związku z awansem Moto-Klubu do I Lig. Żużlowej, a co za tym idzie, z poważniejszymi zawodami motocyklowymi w skali ogólnokrajowej, przy stąpiono wspólnymi siłami, miejscowych klubów do poszerzenia toru żużlowego na Stadionie Miejskim.

W ostatnim czasie poczyniono też wstępne przygotowania do budowy drugiego kortu tenisowego.

Zarząd Miejski w Rawiczu przystąpił w ciągu ostatnich dni do prac wstęp-

nych nad uporządkowaniem i przywróceniem do dawnego wyglądu plant miejskich. (tw).

LESZNO

Szkolenie zawodowe kobiet. Od dnia 15 maja br. odbywa się w gmachu Gimnazjum Krawieckiego zorganizowany staraniem Społ.-Obyw. Ligi Kobiet kurs wyrobu kwiatów z materiału, filcu, skóry i metalu. Kurs ten jest obliczony na 30 osób i kilka kobiet może jeszcze z niego skorzystać.

Kurs ten trwać będzie przez okres 3 miesięcy codziennie od godziny 14 do 20 i jest bezpłatny. Kursistki otrzymują na miejscu również bezpłatne wyżywienie.

Po odbyciu kursu osoby, które w nim wzięły udział, zatrudnione zostaną jako płatne siły fachowe w Spółdzielni Kwaciarskiej w Lesznie. (br)

Pod rozważę rodzicom. Dnia 25 ub. m. w godzinach popołudniowych jechał rynek w kierunku ulicy Wolności był drugi. Grupa dzieci, widząc to, usiłowała zająć miejsce na dyszlu między jednym wozem a drugim. Na wezwania woźnicy dzieci nie reagowały i w czasie zabawy jedno 8-letnie dziecko spadło z dyszla i dostało się pod wóz. Szczęśliwemu zbiegowi okoliczności należy zawdzięczać, że gumowe koło wozu otarło dziecku tylko nieznacznie nogę. Takim zabawom rodzice winni położyć kres, gdyż na ruchliwych ulicach nie trudno o wypadek. (br)

Krotoszyn organizuje Wystawę Rolniczo-Przemysłową

W dniu 26 ub. m. odbyło się zebranie Powiatowego Komitetu Wystawowego w Krotoszynie z udziałem 60 przedstawicieli życia gospodarczego. Po zareferowaniu sprawy przez prezesa Pow. Zw. Samopomocy Chłopskiej p. Kałężnego oraz szerokim omówieniu sprawy, która wzbudziła wielkie zainteresowanie obecnych — uchwalono zorganizować w pierwszej połowie miesiąca września 1948 r. na terenie posesji „Domu Chłopa” i przyległych terenów Wystawę Rolniczo-Ogrodniczo-Przemysłową powiatu krotoszyńskiego.

Z kolei dokonano wyboru Komitetu Wystawowego w skład którego weszli: p. starosta Bonowski jako przewodniczący, p. Bączkowski — zast. przewodn., p. Aleksander Kowalski, p. Wła-

dyśław Kałężny i wicestarosta Chmielarz jako członkowie. Ponadto w skład komitetu weszli: przewodniczący poszczególnych sekcji a mianowicie: rolniczej — insp. Frąckowiak, zwierzej — instr. Jan Kaj, Ogrodniczej — dyr. szkoły ogrodn. Marciniak, Rzemieślniczej — prezes Pow. Zw. Cechów Werner, przemysłowej — Kaczyński, spółdzielczej — St. Grodzki, pszczelarzkiej i jedwabniczej — instr. Faferek, imprezowej — kier. szkoły Walkowski i finansowej — Jakubek.

Projektowana wystawa, która ma wykazać powojenny dorobek powiatu, cieszy się wielkim zainteresowaniem społeczeństwa i poparciem władz miejscowych. (fk)

Kronika ostrowska

Nowe boisko sportowe. W pobliskim miasteczku Odolanowie położony zostanie w dniu 6 bm kamień węgielny pod nowobudujący się stadion sportowy. W dniu tym seniorzy Ostrowii rozegrają w Odolanowie mecz piłki nożnej z tamtejszą „Odolanowianką”. W uroczystości weźmie również udział Ostrowski Klub Matorowy. (md)

Pożary od pioruna. Miasto Ostrow i okolice nawiedziła ostatnio silna burza z piorunami, w czasie której powstało kilka pożarów. I tak w dniu 25 maja w Juczku, powiat Kepno, piorun uderzył w zabudowania Balbiny Majcherzyk. Spłonęła stodoła wraz z maszynami rolniczymi. Straty wynoszą 5000 złotych według cen przedwojennych.

Tego samego dnia w Marcinkach, powiat Kepno, powstał pożar w zabudowaniach, Jana Adamskiego, gdzie znowu pastwą ognia padła stodoła. (md)

Pociąg najechał na wóz. Dwóch woźniców — Szczepan Stefański i Leon Wiczonek wieźli stopy telefoniczne z leśnictwa Marydol do składnicy w Ostrowszowie. Na przejeździe kolejowym pod Antonim na wóz Wiczonek najechał pociąg, miażdżąc wiezione dragi i koła wozu. Ofiar w ludziach na szczęście nie było. (md)

Protest kupców ostrowskich. Zarząd Miejski przygotowuje nowy, obszerny plac przy ulicy Cichej pod targi tygodniowe, które odbywały się dotąd na

KOSCIAN

Powiatowy zjazd delegatów Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej

Dnia 24 bm. odbył się w salce tut. Starostwa powiatowy zjazd delegatów Tow. Przyj. Polsko-Radz. Zebraniu przewodniczył starosta pow. p. Fischbach. Po sprawozdaniach zarządu i komisji referat ideowo-programowy wygłosił p. insp. Jaworzak. Następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu, do którego zostali wybrani: pp. Rowiński — przew., Szlązak — zast. przew., Frąckowiak — sekr., Lenart — skarbnik oraz Fischbach, Kreutzingerówna, Frydrych, Tyliński i Salecki. Po krótkiej dyskusji i wyborze delegatów na zjazd wojewódzki przewodniczącym zamknął zebranie.

Rynku. Przeciwno temu posunięciu kupcy ostrowscy wnieśli protest do Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, uzasadniając, że przeniesienie targów przyczyni się do zmniejszenia obrotów w centrum miasta. Prezydium MRN protest oddaliło, zaznaczając, że przeniesienie targów o 300 do 400 m od Rynku nie może wpłynąć na obroty handlowe. (md)

Sprytna złodziejka ukarana. W dniu 13 kwietnia 1948 niejaka Maria Muskała z Swiby po dokonaniu zakupów w Spółdzielczym Domu Towarowym w Kepnie zauważyła, że skradziono jej z torebki 12 tysięcy zł. Idąc następnie ulicą spotkała kobietę, którą w czasie zakupów widziała w sklepie, sięgającą ręką do jej torebki. Zatrzymaną przez Milicję kobietą okazała się Maria Kocur, żona szweca z Kluczborku, która miała przy sobie jeszcze ponad 13 000 zł. Tłumaczyła się, że pieniądze pochodziły ze sprzedaży bućków. W wyniku rozprawy Sąd Okr. w Ostrowie skazał ją na 8 miesięcy więzienia. (md)

Zjazd b. wychowanków gimnazjum w Ostrowszowie Wlkp.

W Poznaniu zawiązał się Komitet Organizacyjny Zjazdu b. Wychowanków Gimnazjum Twa Salezjańskiego im. Kazimierza Wielkiego w Ostrowszowie Wlkp., który 20 czerwca br. urządzi zjazd koleżeński z okazji minionej 25-letniej rocznicy założenia Gimnazjum. Celem zjazdu jest nawiązanie łączności z wszystkimi b. wychowankami Gimnazjum w Ostrowszowie Wlkp., zorientowanie się, jakie spustoszenia w szeregach poczyniła wojna, i odpowiednie wspomnień z lat szkolnych.

Komitet pragnie, aby wszyscy b. wychowankowie wzięli udział w zjeździe i prosí każdego o nadesłanie adresu oraz adresów znanych kolegów i koleżanek.

Wszelkie pisma należy kierować najpóźniej do dnia 15. VI. br. na adres sekretarza Komitetu p. Władysława Zagórskiego, Poznań 2, ul. Wyspiańskiego 16, m. 8, tel. 72-65.

Dnia 30 maja 1948 r. zmarł nagle na udar serca, mój najukochańszy, nigdy niezapomniany mąż, najtroskliwszy ojciec, brat, szwagier, kuzyn, teść, wujek i dziadek, śp.

Stefan Kaszubski

rzeźnik

preżywszy lat 58.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm. o godz. 10,30 z kaplicy cmentarnej na Dębcu.

Msza św. we wtorek, dnia 8 bm. o godz. 7 w kościele Św. Rocha.

W głębokim smutku pogrzeźni

ZONA, SYNOWIE I RODZENSTWO

Poznań, ul. Kórnicka nr 119, m. 2. 13245

Dnia 30 maja 1948 r. zmarła w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, namaszczonej Olejanki św., nasza najukochańsza, najtroskliwsza i nigdy niezapomniana mamusia, babunia i teściowa, śp.

z Lewickich

Julianna Kędziorowa

preżywszy lat 84.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 czerwca br. o godz. 10,45 z kaplicy cmentarza górczyńskiego.

W nieutulonym żalu pogrzeźona

RODZINA

Poznań, ul. Mielżyńskiego nr 10 13150

Najświętszemu

Serwu Jezusowemu

podziękowanie za

szczęśliwe złozenie egzaminów

składa

El. Czajkówna

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Spółdz. Spożywców „JEDNOŚĆ” z odp. udz.

w Poznaniu odbędzie się

w niedzielę, dnia 20 czerwca 1948 r. o godz. 10-tej

w sali „Domu Pocztozca” w Poznaniu Aleje Marcinkowskiego nr. 20

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie
- 2) Sprawa połączenia się z Pow. szchną Spółdzielnią Spożywców
- 3) Wolne głosy i wnioski
- 4) Zamknięcie

ZARZĄD

13186

Dnia 31 maja 1948 r. zmarł nagle, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, szwagier, wujek i kuzyn, śp.

Henryk Świtański

preżywszy lat 53.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 bm. o godz. 10,45 z kaplicy cmentarnej Bożego Ciała na Dębcu.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie w sobotę, dnia 5 bm. o godz. 6,30 w kościele OO. Zmartwychwstańców.

W ciężkim smutku pogrzeźona

ZONA, SYNOWIE I RODZINA

Poznań, ul. Daszyńskiego nr 119 — 14.

Zakład Pogrzebowy „Ceremoniał”, ul. Towarowa nr 25. Tel. 40-63. 13241

KOMUNIKAT

POLSKICH ZAKŁADÓW ZBOŻOWYCH

Oddział w Poznaniu

Wydz. Organizacji Rynku

UWAGA: ROLNICY I GOSPODARZE województwa poznańskiego!

Na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu ob. Minca z dnia 26 maja br., podaje się do publicznej wiadomości:

że termin zawierania transakcji na zakup zboża w wianzu na artykuły przemysłowe, zostaje określony do dnia 15 czerwca rb. Termin realizacji bonów, które posiadają producenci rolni obowiązuje punkty sprzedaży do dnia 30 czerwca rb. Wszelkie kontrakty zawierane do dnia 15 czerwca, są na warunkach dotychczasowych, od dnia 15 czerwca — zakupy będą prowadzone tylko na podstawie obowiązujących ceny 2400 zł za żyto, jęczmień, owies oraz 3600 zł za pszenicę, bez wydawania bonów.

Ceny dla rolników obowiązują jak dotychczas przy żytcie, jęczmieniu i owsie zł 2200,— za 100 kg, przy pszenicy zł 3300,— wszystko loco magazyn kupującego za towar dobrze doczyszczony, suchy, według norm standardów gieldowych.

Numer akt: I Km 226/48.

100000

ZŁOTYCH

padło w I klasie 53 Loterii Klasowej na los nr 43464 w kolekturze 112

EDMONDA SOBZAKA POZNAŃ

PL. WOLNOŚCI 11, i p.

Wszystkie wygrane wypłacamy na miejscu

Losy do II klasy już do nabycia

Zamów losy telefonicznie;

13229 94-30

13186

poleca

Sprzęt Domowy

właśc. A. DOLSKI

Poznań, Mielżyńskiego 16 — tel. 29-82

Dnia 31 maja 1948 r. zmarł, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najlepszy ojciec, teść, dziadek, szwagier i wujek, śp.

Andrzej Ludkiewicz

mistrz stolarski

preżywszy lat 82.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 czerwca br. o godz. 14 z domu żałoby, Buk, ul. św. Rocha nr 3.

W ciężkim smutku pogrzeźona

ZONA z DZIEĆMI I RODZINA

Buk, Poznań, Kopanki, Trzciel, Sulechów, S. Paolo. 13159

UWAGA STOLARZEI

K'ei stolarski „Moni” do drzewa dykły i fornier dostarczamy w ograniczonych ilościach po cenie 250,— zł za 1 kg.

„ORAMEL”

6b-22 Wytwórnia Poznań, ul. Żydowska 29

SANATORIUM DLA DZIECI

w Spławiu, powiat Kościian, poczta Bojanowo Stare — porzukuje zaraz wychowawców — (wychowawczy).

Zgłoszenia prosimy kierować do Poradni Higieny Psychiczej. Poznań, Plac Kolegiacki nr 12, III ptr. p4806

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Poznaniu, rewiru I. Stanisław Nowaczyk, mający kancelarię w Poznaniu, ul. Bojowa nr 7, na podstawie art. 602 k. p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5. VI. 1948 r. o godz. 17 w Półbieliskach, ul. Czerniejewska nr 2, odbędzie się I i II licytacja ruchomości, należących do Budniaka Mariana i Krystyny, składających się z 1 pianina, marki „Karl Ecker”, oszacowanych na łączną sumę zł 120.000,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 18 maja 1948 r.

6b-49

Komornik
(-) Nowaczyk

Restaurację czynną

z pełnymi uprawnieniami i koncesją, kompletnym urządzeniem

sprzedam

Poważne oferty „PAR” — Poznań, Ratajczaka 7 nr 6,50

d4883

Pracownia Zastępczego Obuwia

duży wybór obuwia tekstylnego w różnych kolorach i najnowsze fasony
Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem, kupcom do da'szej odsprzedaży

Łódź, Zgierska 24 w podwórzu M. Tybinkowski i Wł. Piekarski.

MAGAZYNÓW

w śródmieściu (suchych), ca 200 m² —
poszukujemy zaraz.

Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Ratajczaka nr 7 pod „6,15”. p4797

Wolne posady

Praktykanta wolnego od zajęć. Zgłoszenia pisemne. Stachowski, Dom Ekspedycyjny, Mała Garbary 9. 13028

Mylarza doświadczonego na kierownicze stanowisko poszukujemy. Oferty nr 1599: Czytelnik, Czerwonej Armii 1. c1895

RUTYNOWANEGO KSIĘGOWEGO-BILANSISTY

obeznane go z prowadzeniem księgowości przebiekowej zaangażujemy zaraz. Zgłoszenia pisemne z życzeniem i odpisami świadectw — zgłaszać do Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Kórniku, pow. Śrem. 6a-6

Wykwalifikowanych gatrowych poszukujemy taryk Baczyńska K. Gorzowa Wlkp. 6b-29

Pomoc domowa z dobrymi poleceniami, zdrowa, potrzebna zaraz. Małeckiego 28, m. 24, od 17—18. 13140

Pomoc domowa z skromnym wyposażeniem na stałe. Dąbrowskiego 15, m. 5. 6b-30

Szofer

mechanik, zdolny, nierwszorządna siła p r z e b n y. Firma Paetz, ul. Mostowa nr 11. p4793

Krawcowej dobrej do pracy w domu poszukujemy. Nowowiejskiego 9, I ptr. Zgłoszenia: od godz. 10—11. 13134

Agentów z branży kosmetyczno-perfumeryjnej poszukuje się. Oferty z referencjami: telefon 5-25-56. 13156

Szofera mechanika z referencjami przyjmujemy na reklamówkę. Zgłoszenia: Sześcńska 1, Górczyn. 13177

Tokarza

ew. w godz. popołudn. „Gazospzrzt”, ul. Stawackiego nr 40. 13144

Dziewczyna (możliwie we wsi) czysta, umiejąca gotować, może się zgłosić. Dobra zapata. Referencje konieczne. Dom Konfekcyjny, Dąbrowskiego 8. p4792

Ucznia, syna uczciwych rodziców, przyjmujemy Oferty pisemne Fa „Wi-Ta”. Hurt. Spoż.-Kol. Poznań, Zamkowa 6. p4791

Pomoc domowa potrzebna zaraz. Gen. Świerczewskiego 11a m. 3. p4787

Gospościa uczciwa, z gotowaniem, potrzebna. Zgłoszenia: Kwiatowa 6 m. 9. p4782

Młyn motorowy

Rakoniewic wojew. poznańskie poszukuje maszynistę specjalistę do motoru na gaz ssany zaraz lub od 1 lipca. 13019

Uczeń zdusiński potrzebny — K. Schultz, Mickiewicza 7 m. 3. 13219

Chłopiec do rozwożenia towarów, potrzebny. „Bristol”. Grobla 7. p4774

Poważna Spółdzielnia

w Poznaniu poszukuje zaraz rutynowanej kasjerki biegłej maszynistki ze znajomością wszelkich prac biurowych. Chłopca do posytek. Oferty z odpisami świadectw do „Gł. Wlkp.” pod nr 13225.

Najciekawsze audycje radiowe na piątek 4. 6. 48

6.00 Audycja poranna. 6.20 „Zegarynka muzyczna”. 7.00 Dziennik. 7.15 „Zegarynka muzyczna”. 8.35 Powieść. 9.17 Przeważa. 12.04 Dziennik. 12.25 „Raveli Debussy”. fortepian. 13.00 „Odbudowa wsi”. pogad. 13.05 „Z naszych stron”. 14.00 „Pieśni Stanisława Moniuszki”. 15.05 Wiadomości bieżące. 15.10 Audycja dla dzieci. 15.30 Audycja słowno-muzyczna dla młodzieży pt. „Wędrowni koczownicy”. 16.00 Dziennik. 16.25 „W walce o zdrowie”. 16.30 Audycja dla chorych. 16.45 „Nowa Jugostawia”. 17.00 Koncert dla pracobników świata pracy. 18.00 „Mozaika muzyczna” z Łodzi. 19.15 Muzyka lekka z płyt. 20.00 Dziennik. 20.30 Koncert symfoniczny. 21.30 „Z życia Związku Radzieckiego”. 22.00 Muzyka taneczna. 22.45 Koncert żywcem. 23.00 Ostatnie wiadomości.

Wydawca Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”. Redakcja naczelna Jan Zapierski. Adres redakcji: Poznań ul. Matejki 53 tel 64-75. 62-70 i 77-49.

PAŃSTW. ŻEŃSKIE 2-letnie GIMNAZJUM ROLNICZE DLA DOROSŁYCH w Witkowie, pow. Gniezno

przyjmuje zapisy od lat 18 z ukończoną pełną szkołą powszechną. Nauka bezpłatna. Internat z nowoczesnymi urządzeniami na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 31 sierpnia 1948 r. Początek roku szkolnego dnia 15 września 1948 r.

Bliższych informacji udzieli Dyrekcja Gimnazjum. 13188

OGŁOSZENIA DROBNE

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—19-tej, w soboty od 8—17-tej w Poznaniu przy ul. Wyspań. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Potrzebny zaraz księgowo-bilansista

obeznana z księgowością przebiekową Okręgowa Spółdzielnia Mięsna — Międzychód n/Wartą. 13237

Księgowa, obeznana także z wszelkimi pracami biurowymi, potrzebna. M. Matuszewski i Ska, Marsz. Focha 32, p4771

Czeladnik kołodziejski, młodszy, potrzebny zaraz. Dąbrowskiego 60. 13228

Dziewczyna do lekkich prac domowych. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 6,33. p4799

Szuka posady

Student medycyny poszukuje jakiegokolwiek b.dz pracy. Łaskawa of. Gł. Wlkp. nr 13192.

Technik dentystyczny przyjmuje pracę w domu. — Oferty Gł. Wielkopolski nr 13196.

Młynarz, kilkulatnia, dobre świadectwa, poszukuje pracy zaraz, względnie od 1 lipca. Adres wskazać Gł. Wielkopolski nr 13132.

Samodzielna sekretarka, biegła maszynista, młoda, inteligentna, sumienna, zmienia posadę od 15. 7, względnie 1. 8. br. Oferty Gł. Wlkp. nr 13165.

SZTANDARY PARAMENTA KOŚCIELNE

wykonuje najlepszą inżyniera K. KĘDZERSKA Poznań, Ogrodowa 11 Telefon 98-63

Willa, zdolna odbudowy, ogród, 1100 000, blisko tramwaju; dom piętrowy, 2-mieszkaniowy, stajnia, 700 000; dom 3-pokojowy, duży ogród, Starościska 700 000. — Nowak, Wyspańskiego 16, m. 1. 13184

SAMOCHO D

ciężarowy GMC, 4-tonowy, dobrym stanie — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Ratajczaka nr 7 pod „5,1028”. p4779

Parcelę ogrodzoną, 1200 m². Solacz, ulica Wołyńska, sprzedać. Dutkiewicz, Daszyńskiego 59. 13152

Kasy: kelnerska oraz 2 skądowe sprzedam. Staszica 20, Skanderowicz. 13139

I-sze kursy KOSMETYKI I MASAZU LEZCZYNIEGO HANNY MICEWICZ

Zawodowe szkolenie kobiet w zakresie pielęgnacji skóry, włosów, rąk i nóg. Kurs trwania nauki — 5 miesięcy. Zapisy na kurs jesienny przyjmujemy Sekretariat, Poznań, ul. Działychowskich nr 7, m. 7 — w godzin. od 10—11, 16—17. Tel. nr: 525-56 i 88-31. 13155

Wykroje

sukien, kostiumów, płaszczy, ubrań, kandyjek, szortów, oraz dziecięce gotowe i według miary, również listownie — poleca Wytwórnia modeli krawieckich. ST. PRZYBYLSKI. Poznań, ul. Marszałka Focha nr 88. Tel. 7655. 13190

Wystarczy zadzwonić

a dostarczyć najlepszy napój i piwo Fabryka wód mineralnych i rozlewnia piwa „Jama” Poznań, Raczyńskich 12 Tel. 47-18

Wydawca Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”

Redakcja naczelna Jan Zapierski. Adres redakcji: Poznań ul. Matejki 53 tel 64-75. 62-70 i 77-49.

Jedwabne kapsle brujonowe „MONIT”

gwarantują oryginalność butelki jej zawartości i szczerze zamykają. Dla wytwórni i przemysłu, dostarczamy w różnych kolorach i rozmiarach.

6b-23 „ORAMEL” Wytwórnia — Poznań, ul. Żydowska 29

OGŁOSZENIA DROBNE

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—19-tej, w soboty od 8—17-tej w Poznaniu przy ul. Wyspań. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Baterię akumulatorową

220 V z tablicą rozdzielczą i dynamem sprzedam Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Kórniku, pow. Śrem. 6a-7

Rozewnia Flwa i Fabryka Wód Mineralnych

w pełnym biegu do sprzedania na dogodnych warunkach. Oferty „PAR”, Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 8 pod nr 1955. 6b-507

Samochód

6-osobowy, marki „DODGE” — na chodzie — na sprzedaż. Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Ratajczaka nr 7 pod „5,774”. p4303

Motor na ropę Diesel 25-konny, stojący, sprzedam Dąbrowskiego 44. 13095

Samochody

na rozbiórkę, części, przybory, łożyska kulkowe i rolkowe oraz opony i detki kupuje stale

Pompe elektryczną do wina oraz grubościenny wąż gumowy o średnicy około 5 cm długości — Wiadomość: K. Szczerpański i Syn, Kraków, Złobice 11. 4b-32

T. Czajczyński

Poznań ul. Dąbrowskiego 89 Telefon 20-14 6b-31

Samochód

6-osobowy, marki „DODGE” — na chodzie — na sprzedaż. Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Ratajczaka nr 7 pod „5,774”. p4303

Wykroje

sukien, kostiumów, płaszczy, ubrań, kandyjek, szortów, oraz dziecięce gotowe i według miary, również listownie — poleca Wytwórnia modeli krawieckich. ST. PRZYBYLSKI. Poznań, ul. Marszałka Focha nr 88. Tel. 7655. 13190

Odbiorniki radiowe

uniwersalne, na prąd zmienny i bateryjne poleca po cenach posezonowych

4738 Fa „Renoma” Poznań, Stary Rynek 23 — telefon 97-77

WEŁNĘ najlepiej płaci i wymienia SKÓRĘ

surowe, futerkowe, kupuje

Łódzka Hurtownia Art. Włókienniczych Poznań, św. Marcina 61. Tel. 25-40. Firma: M. Focha 16, w Halli Targów Poznańskich, naprzeciw Dworca Zachodniego. Tel. 63-31. p4811

Łom srebrny kupuje

Laboratorium chemiczne, Libelta 11

Zamiana

Łódź — 3 pokoje kuchnia, śródmieście, zamienie na Poznań. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 5,705. p4549

Zamienie

Łódź — 3 pokoje kuchnia, śródmieście, zamienie na Poznań. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, pod 5,705. p4549

Kupię APARAT

destylacyjny — próżniowy (Vacuum aparat) z płaszczem parowym (olejowym) z blachy aluminiowej wzgl. miedzianej z ewent. urządzeniem destylacyjno-chłodniczym z pompą próżniową. Pojemność wewnętrzna 100—500 l. Poznań, Dąbrowskiego 8 m. 6, tel. 45-11. 13086

Samochody

na rozbiórkę, części, przybory, łożyska kulkowe i rolkowe oraz opony i detki kupuje stale

Pompe elektryczną do wina oraz grubościenny wąż gumowy o średnicy około 5 cm długości — Wiadomość: K. Szczerpański i Syn, Kraków, Złobice 11. 4b-32

T. Czajczyński

Poznań ul. Dąbrowskiego 89 Telefon 20-14 6b-31

Samochód

6-osobowy, marki „DODGE” — na chodzie — na sprzedaż. Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. Ratajczaka nr 7 pod „5,774”. p4303

Wykroje

sukien, kostiumów, płaszczy, ubrań, kandyjek, szortów, oraz dziecięce gotowe i według miary, również listownie — poleca Wytwórnia modeli krawieckich. ST. PRZYBYLSKI. Poznań, ul. Marszałka Focha nr 88. Tel. 7655. 13190

Wydawca Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” Redakcja naczelna Jan Zapierski. Adres redakcji: Poznań ul. Matejki 53 tel 64-75. 62-70 i 77-49.

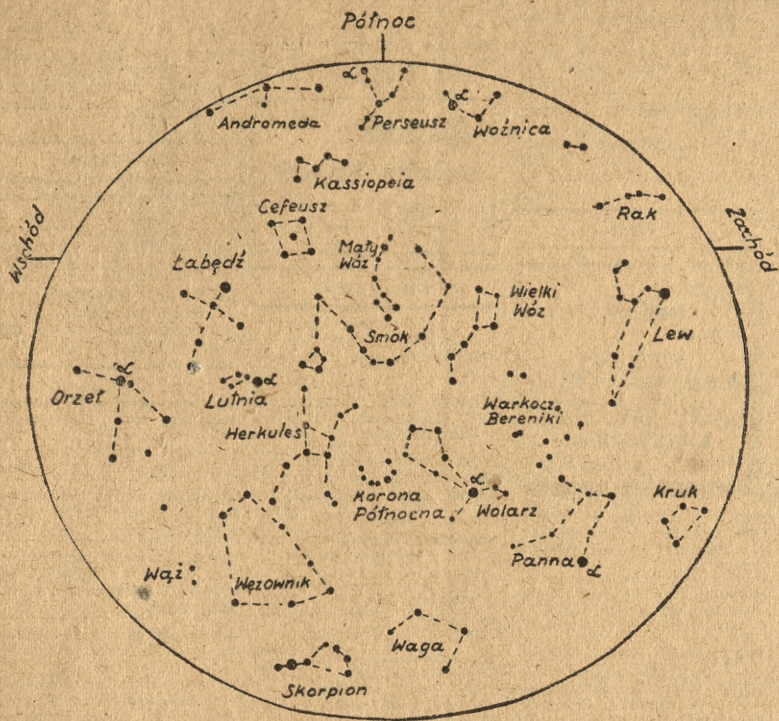

Niebo gwiazdziste w czerwcu

Czerwcowe niebo gwiazdziste nigdy nie jest ciemnym nocnym niebem w naszych szerokościach geograficznych, bowiem zorza wieczorna trwa do północy, przechodząc potem w zorzę ranną. Dla zupełnego ustąpienia wszelkich odblasków zorzy na niebie konieczne jest, aby Słońce było poniżej 16° pod horyzontem, co w czerwcu nie ma miejsca dla Poznania nawet o północy.

Na oświetlonym zorzą niebie gwiazdy świecą blado, a Droga Mleczna, przecinająca wschodnią część nieba łukiem od północy ku południowi, jest słabo widoczna. Na jej tle występują następujące gwiazdozbiory: Nisko nad północno-zachodnim horyzontem świeci Kapella, najjaśniejsza gwiazda Woźnicy (α). Dalej ku północy, również nisko nad horyzontem, przyświeca

dy ód nas wynosi 35.000 lat światła. Gromady kuliste należą do bardzo ciekawych układów gwiazdowych, wykazujących zupełną symetrię budowy. Obecnie znamy około 70 takich gwiazd. Są one wszystkie położone na skrajnym wielkim układzie Drogi Mlecznej. Na niebie zachodnim, w pobliżu południka, wysoko nad horyzontem znajduje się Wolarz z czerwoną gwiazdą pierwszej wielkości Arkturum (α). Arktur leży prawie na przedłużeniu linii przechodzącej przez dolne gwiazdy Wielkiego Wozu. Tuż obok Wolarza, dalej ku zachodowi, rozrzucone są na niebie słabe gwiazdki, tworzące Warkocz Bereniki. Ekliptykalne gwiazdozbiory zachodniej części nieba czerwcowego są: tuż przy południku Waga, dalej Panna z jasną gwiazdą Kłosem (α), Lew i zachodzące gwia-

Widok nieba w czerwcu: dnia 1 o godz. 24; dnia 15 o godz. 23; dnia 30 o godz. 22.

Algenb (α) w Perseuszu, częściowo pograżonym pod horyzontem. Kassjopeia, a dalej Cefeusz, są dobrze widoczne na Drodze Mlecznej. Tuż nad horyzontem północnym dostrzec można gwiazdy wschodzących gwiazdozbiorów Andromedy i Perseusza. Dalej, na tle Drogi Mlecznej, rozciąga się Łabędź, którego jaśniejsze gwiazdy tworzą kształt krzyża. Na skraj Drogi Mlecznej, bliżej zenitu, widać Lutnię z jasną Węgą (α), po przeciwnej zaś stronie Drogi Mlecznej znajduje się Orzeł z gwiazdą pierwszej wielkości Atairem (α).

Na południowym wschodzie, nisko nad horyzontem, świecą gwiazdy ekliptykalnej konstelacji Strzelca, a dalej ku południowi widoczny jest również ekliptykalny gwiazdozbiór Skorpiona, czyli Niedźwiadka. W Polsce nigdy nie widać całego gwiazdozbioru Skorpiona, który w całej swej okazałości występuje dopiero nad horyzontem krajów południowych.

W gwiazdozbiore Łabędzia ulega rozdeleniu Droga Mleczna: jej odnoga wschodnia biegnie poprzez Orią i Strzelca, zachodnia zaś przez Wężownika i Skorpiona. Pomiędzy tymi odnogami rozmieszczone są gwiazdy Węża, którego zwoje przepłatają się z gwiazdami Wężownika (Ophiuchus). Oba te gwiazdozbiory wybiegają poza Droga Mleczną tak, że gwiazdy Węża dochodzą do południka. W południku, opodal zenitu, widoczna jest Korona Północna, a na wschód od niej pionowo stojący Herkules.

W gwiazdozbiore Herkulesa znajduje się, ledwo dostrzegalna okiem nieuzbrojonego, gromada kulista Nr 13, według katalogu Mesiera. Jest to najpiękniejsza gromada gwiazdowa północnej nieba. W jej skład wchodzi około 100.000 gwiazd; odległość groma-

dozbiory Raka i Bliźniąt. Pod ekliptyką ciągną się nisko nad horyzontem zwoje Hydry, a dalej widoczny jest gwiazdozbiór Kruka.

Z gwiazdozbiorów okolobiegunowych wymienić należy Mały i Wielki Wóz, Psy Gołcze i Smoka.

Planety: Merkury jest niewidoczny. Wenus widzialna jest w pierwszej połowie czerwca na tle zorzy, po zachodzie Słońca, nad horyzontem zachodnim. 24 czerwca Wenus jest w złączeniu ze Słońcem. Planeta ta przemieszcza się na tle gwiazdozbioru Bliźniąt. Mars przyświeca na niebie wieczornym i zachodzi o północy. Przemieszcza się on na tle gwiazdozbioru Lwa na wschód od Regulusa. Wielkość gwiazdowa planety zmniejsza się w dalszym ciągu i z końcem miesiąca dochodzi do +1.3 wielkości gwiazdowej. Jowisz wschodzi jednocześnie z zachodem Słońca i świeci przez całą noc. Planeta znajduje się w konstelacji Wężownika na pograniczu Strzelca. Jej blask wynosi -2.2 wielkości gwiazdowej. Saturn przebywa w gwiazdozbiore Lwa na zachód od Regulusa. Zachodzi on pół godziny przed Marssem. Blask planety zmniejsza się i pod koniec miesiąca wynosi +0.7 wielkości gwiazdowej. Uran jest niewidoczny. Neptun może być odszukany przy pomocy dobrej lunetki w gwiazdozbiore Panny jako gwiazda 8 wielkości. Słońce wstępuje 21 czerwca w znak zodiakalny Raka; jest to astronomiczny początek lata.

Fazy Księżyca: Now 7, czerwca w gwiazdozbiore Byka. Pierwsza kwadra 14 czerwca w gwiazdozbiore Panny. Pełnia 21 czerwca w gwiazdozbiore Strzelca. Ostatnia kwadra 29 czerwca w gwiazdozbiore Ryb. J. W. — St. W.

Wiosna w Zakopanem

Komitet Organizacyjny „Święta Wiosny” w Zakopanem w porozumieniu z Wojewódzkim Wydziałem Kultury i Sztuki urządził w dniach 5-7 czerwca br. szereg ciekawych imprez regionalnych, w których przedstawione zostaną życie Podhala, jego sztuka, muzyka i tańce. W ramach konkursu występować będą czołowe podhalańskie zespoły muzyki, tańca i pieśni. Poza konkursem odbędzie się koncert słynnego chóru krakowskiego „Echo”, który wystąpi z bogatym repertuarem ludowym.

Życie gospodarcze Podhala będzie uwidocznione w barwnym „redyku”, tj. wymarszu owiec na hale z bacą, juhassami i muzyką.

Część imprez odbędzie się na wolnym powietrzu, na terenie skoczni konkursowej i w parku miejskim na Antałkowej.

Całość imprezy zapowiada się niezwykle atrakcyjnie ze względu na współudział czołowych artystycznych grup góralskich, które występowały ostatnio na festiwalu sztuki ludowej w Pradze.

Dla amatorów turystyki odbędą się wycieczki w góry pod kierownictwem kwalifikowanych przewodników tatrzańskich.

Notatki bibliograficzne

ZEROMSKI S. — Wierna rzeka. Klechda. Str. 154. 200 zł.

Wątek romansowy tej wzruszającej powieści wielkiego pisarza stanowi porwijające głębokie uczucie pięknej i ubogiej szlachcianki do uratowanego przez nią od śmierci księcia-powstańca z 1863 r.

Przyczynę dramatycznego epilogu historii miłosnej i narodowej widzi autor we wspólnym źródle: niesprawiedliwości społecznej tego okresu.

GUMIŃSKI K. — Ile człowiek zjada węgla?

Na szerokim tle zagadnień interesującego świata chemii przedstawia autor znaczenie węgla, jako podstawowego składnika ciała ludzkiego zwierzęcego i roślinnego. Wielu czytelnikom książeczka uświadomi, że zarzucał człowiek jest takim samym związkiem węgla, jak „rafit, sadza, nylon, czy aspiryna.

GUMIŃSKI K. — Jak obliczono szybkość światła?

Dla odpowiedzi na to pytanie autor przystępuje znaną nam z tajemniczym światem planet, gwiazd i księżyców, podkreślając doniosłość odkrycia Kopernika i prac innych astronomów, które dowiodły niezbicie, że światło jest bezkonkurencyjnym szybkościagacem międzyplanetarnym — (300.000 km/sek.).

MARCHEWSKI J. — Dlaczego kukulka kuka?

Książeczka wyjaśnia przyczynę złej opinii kukulki jako matki, stwierdza jej skłonność do wielomostwa, zasługą zaś kukania obdarza jej męża. Zakochanie znaną nam czytelnika z ciekawymi doświadczeniami szczonego wywoływania instynktu macierzyńskiego u zwierząt.

Skarga drzew

Gdyby drzewa miały głos, na pewno podniosłyby wielki krzyk w sprawie niesamowitego morderstwa, jakie popełniono niedawno pod Poznaniem. Wierzyć się wprost nie chce, ale to niestety prawda...

Ślady zbrodni oglądać można jeszcze dziś. Wystarczy spacerkiem przejść się do podmiejskiej wsi Piątkowo, oddalonej od Poznania o 7 kilometrów. Przy jednej z dróg na przestrzeni kilkuset metrów stoją okaleczone kikuty drzewek owocowych. Ręka zbrodniarza poprzela mywała wpół młode zaledwie 5 lat liczące drzewa czereśniowe. Zielone korony z zawieszonym już owocem zwisają w dół — na skórcie kory. Tam, gdzie pień był zbyt silny, by go przełamać, gałęzie zostały odarte do szczytu.

Gdyby drzewa mogły mówić... może powiedziałoby, kto dopuścił się tego czynu. Bo we wsi nikt nie wie. Mieszkańcy ujrżeli po prostu rano ten wstrząsający widok — i to wszystko.

Gałęzki, do niedawna tryskające świeżością i obietnicą owoców, umierają. Nie tylko z braku pokarmu. Więcej chyba z żalu, że tyle jeszcze na świecie głupoty i bezcelestwa. MKK

Mecz pływacki

RKS Orkan - AZS Poznań 58:67

W Krotoszynie rozegrano zawody pływackie pomiędzy miejscowym RKS Orkanem a poznańskim AZS-em. Na których Janasówna uzyskała w biegu na 100 m st. klas. czas 1.35. W poszczególnych konkurencjach zwyciężyli: 100 m st. dow. panów — Nogaj (AZS) 1:11.1; 100 m st. klas. panów — Szarek (AZS) 1:30.1; 100 m st. klas. pań — Janasówna (Orkan) 1:35; 100 m st. grzbiet. panów — Małecki (Orkan) 1:38; 200 m st. klas. panów — Sut (Orkan) 3:24; sztafeta 3x100 m. st. zmennym panów — Orkan 4:37. Mecz piłki wodnej 2:1 dla AZS-u. (fk)

Liga Lotnicza buduje lotnictwo dla wszystkich

R. SABATINI

KAPITAN BLOOD

Autoryzowany przekład H. Bukowskiej

Porządek okrętów był następujący: na przedzie szła szalupa z materiałem palnym, pod komendą Wolverstone'a i 6 ochotników, którzy za to mieli otrzymać jako specjalną nagrodę 100 dukatów ponad udział w łupach. Za nią posuwała się „Arabella” i, w pewnej odległości „Elizabeth”, pod komendą Hagthorpe'a, któremu towarzyszyli pobawiony teraz własnego statku Cahusac, wraz z większością swoich Francuzów. Jako ostatnia płynęła druga szalupa i jakich 8 łodzi, do których załadowano jeńców, niewolników i prawie całą zdobycz. Więźniowie byli wszyscy związani i pozostawali pod strażą dwóch ludzi, uzbrojonych w muszkiety. Szalupa ta nie miała brać udziału w przyszłej bitwie.

Gdy pierwszy, opalizujący świt rozrzedził mroki nocy, korsarze, wyciąwszy wzrok, mogli już widzieć wysokie ozagłowanie okrętów hiszpańskich, stojących na kotwicy w odległości niespełna ćwierć mili. Nie podejrzewając niczego, i ufni w swoją własną przewagę, Hiszpanie, jak zwykle niedbali, nawet nie wystawili straży. Co pewne, to że ujrżeli flotę Blooda dopiero znacznie później, niż on dostrzegł ich. Zanim zdecydowali się na jakąkolwiek akcję, szalupa Wolverstone'a, pędząca teraz pod wszystkimi żaglami, była już tuż, kierując się wprost na wielki okręt admirałski, „Encarnacion”. Wtedy Wolverstone, porzucając rudel, uchwycił słomiane powrośło, umaczone w smole i zapalił je od lucywa, które w pogotowiu płoło obok niego. Powrośło najpierw tliło się tylko, ale gdy zaczął nim wywijać nad głową, zapłonęło płomieniem właśnie gdy wały statek zderzył się z bokiem okrętu admirałskiego. Huk zderzenia, zgryzł ocierających się o siebie kadłubów, towarzyszyły trzaskowi pękających rei i świstowi drących się płócien, gdy ozagłowanie zwarfło się i zmieszało z ozagłowaniem. Sześciu ludzi Wolverstone'a, zupełnie nagich, uzbrojonych w haki czekało w pogotowiu po tej stronie okrętu, która zwrócona była ku statkowi hiszpańskiemu. Czterech stało na pokładzie, dwóch wysoko na rejach. W chwili zetknięcia się statków i jedni i drudzy zrzucili swe haki,

Nowiny Sportowe

Prezydent Bierut protektorem Wyciągu Dookoła Polski

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut wyraził zgodę na objęcie protektoratu nad kolarskim wyciągiem „Tour de Pologne”, zorganizowanym w przyszłym miesiącu przez Prasę Spółdzielni Wyd. „Czytelnik”.

Ligowe „derby” Poznania

W dniu jutrzejszym na boisku ZZK w Dębcu rozegrane zostanie spotkanie piłkarskie z cyklu rozgrywek o mistrzostwo Klasy Państwowej pomiędzy poznańskimi rywalami ZZK i Wartą. Dotychczasowe wyniki osiągnięte przez obie drużyny w rozgrywkach ligowych nie przyniosły im zbyt wiele sukcesów. W efekcie tak ZZK jak i Warta uplasowały się na szarym końcu w tabeli. ZZK zremisował ostatnio w Krakowie z Garbarnią, co może być zapowiedzią powrotu do właściwej formy. Gorzej powiodło się w Warszawie w spotkaniu z bytomską Polonią. Okazało się, że zła passa Zielonych trwa nadal. Czy położy jej wreszcie kres mecz jutrzejszy, czy też „kolejarze” odbiorą Warszawie dalsze dwa cenne punkty — na to znajdziemy odpowiedź jutro, o godz. 18.30 na boisku w Dębcu. Przedsprzedaż biletów w firmie „Dom Sportowy”, św Marcin 31 do dn. 3 bm., godz. 12.

W Budapeszcie odbyły się zawody lekkoatletyczne z udziałem czołowych lekkoatletów Czechosłowacji. W biegu na dystansie 10.00 m startował Zatopek, który zajął pierwsze miejsce w b. dobrym czasie 30.28.4, co jest nowym rekordem Czechosłowacji i najlepszym tegorocznym wynikiem w Europie.

Mistrzostwa piłkarskie Francji zostały ukończone. W ostatnim decydującym spotkaniu Olympique (Marsylia) uzyskała potrzebny jej jeden punkt remisując 2:2 z Sochaux i zdobywając tym samym mistrzostwo Francji na rok 1946. Tytuł wicemistrza przypadł drużynie Lille, która pokonała Strassburg 7:0.

Ostatnia niedziela rozgrywek ligi szczyptorniaka przyniosła następujące rezultaty: w Krakowie spotkanie miejscowego AZS z katowickim zespołem Pogoni zakończyło się wynikiem remisowym 7:7 (4:3), w Chorzowie AKS pokonał wysoko Cracovię 14:5 (6:4), w Katowicach Chrobry (Groszowice) zwyciężył Tęcza 11:6 (5:2), a Pogoń katowicka zwyciężyła Tęcza 17:7 (7:3). W Łodzi Leopolia zremisowała z ŁKS 5:5 (3:2) i wreszcie w Ostrowie Warta pokonała Ostrovię 6:1 (4:0). Po tych rozgrywkach stan tabelki obu grup przedstawia się następująco: grupa I — 1) Leopolia (Opole) 7 p. 40:30, 2) Warta 6 p. 33:24, 3) ŁKS 3 p. 27:26, 4) Zjednoczeni 2 p. (14:16), 5) Ostrovia 0 p. 13:31. Grupa II 1) Pogoń (Katowice) 7 p. 45:32, 2) AKS (Chorzów) 6 p. 42:29, 3) Chrobry (Groszowice) 4 p. 31:24, 4) Cracovia 4 p. 25:28, 5) ZS (Kraków) 4 p. 21:29, 6) Tęcza (Katowice) 1 p. 33:56.

W Stambule rozegrano międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Turcji i Turcji. Zwyciężyli goście 1:0 (1:0). Zawodom przyglądało się 25.000 widzów.

Międzypaństwowe spotkanie piłkarskie Hiszpania-Irlandia rozegrane w Barcelonie wygrali Hiszpanie w stosunku 2:1 (1:1).

W dniu 8 bm. w Krakowie odbędzie się spotkanie piłkarskie z cyklu rozgrywek o puchar Kaluży pomiędzy reprezentacjami Poznania i Krakowa. Skład drużyny krakowskiej został już ustalony. Grać będą: Jakubik, Gędek, Barwiński, Górecki, Parpan, Jabłoński II, Bobula, Gracz, Nowak, Różankowski II i Wawrzusiak.

W Budapeszcie odbyły się zawody lekkoatletyczne z udziałem czołowych lekkoatletów Czechosłowacji. W biegu na dystansie 10.00 m startował Zatopek, który zajął pierwsze miejsce w b. dobrym czasie 30.28.4, co jest nowym rekordem Czechosłowacji i najlepszym tegorocznym wynikiem w Europie.

Mistrzostwa piłkarskie Francji zostały ukończone. W ostatnim decydującym spotkaniu Olympique (Marsylia) uzyskała potrzebny jej jeden punkt remisując 2:2 z Sochaux i zdobywając tym samym mistrzostwo Francji na rok 1946. Tytuł wicemistrza przypadł drużynie Lille, która pokonała Strassburg 7:0.

Ostatnia niedziela rozgrywek ligi szczyptorniaka przyniosła następujące rezultaty: w Krakowie spotkanie miejscowego AZS z katowickim zespołem Pogoni zakończyło się wynikiem remisowym 7:7 (4:3), w Chorzowie AKS pokonał wysoko Cracovię 14:5 (6:4), w Katowicach Chrobry (Groszowice) zwyciężył Tęcza 11:6 (5:2), a Pogoń katowicka zwyciężyła Tęcza 17:7 (7:3). W Łodzi Leopolia zremisowała z ŁKS 5:5 (3:2) i wreszcie w Ostrowie Warta pokonała Ostrovię 6:1 (4:0). Po tych rozgrywkach stan tabelki obu grup przedstawia się następująco: grupa I — 1) Leopolia (Opole) 7 p. 40:30, 2) Warta 6 p. 33:24, 3) ŁKS 3 p. 27:26, 4) Zjednoczeni 2 p. (14:16), 5) Ostrovia 0 p. 13:31. Grupa II 1) Pogoń (Katowice) 7 p. 45:32, 2) AKS (Chorzów) 6 p. 42:29, 3) Chrobry (Groszowice) 4 p. 31:24, 4) Cracovia 4 p. 25:28, 5) ZS (Kraków) 4 p. 21:29, 6) Tęcza (Katowice) 1 p. 33:56.

W Stambule rozegrano międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Turcji i Turcji. Zwyciężyli goście 1:0 (1:0). Zawodom przyglądało się 25.000 widzów.

Międzypaństwowe spotkanie piłkarskie Hiszpania-Irlandia rozegrane w Barcelonie wygrali Hiszpanie w stosunku 2:1 (1:1).

W dniu 8 bm. w Krakowie odbędzie się spotkanie piłkarskie z cyklu rozgrywek o puchar Kaluży pomiędzy reprezentacjami Poznania i Krakowa. Skład drużyny krakowskiej został już ustalony. Grać będą: Jakubik, Gędek, Barwiński, Górecki, Parpan, Jabłoński II, Bobula, Gracz, Nowak, Różankowski II i Wawrzusiak.

Odpowiadamy

SPORTOWIEC — POZNAŃ: Pyt. 1 — Każda z drużyn musi rozegrać 18 spotkań. Pyt. 2 — Tabelę kl. A POZPN zamieściliśmy w czwartek 27 ub. m. w stałej rubryce „Nowiny Sportowe”.

Ale było już za późno. Wolverstone, widząc, że jego sześciu żuchów, pu umocowaniu haków, powskakiwało do morza, pośpieszył na tył statku i tam wrzucił płonącą żagiew przez najbliższą lukę do wnętrza kadłuba i również dał nurka do wody, skąd go natychmiast wyłowili ludzie, wysłani w tym celu na drugie łodzi ratunkowej, z „Arabelli”. Ale jeszcze zanim się tam dostał, szalupa stała w ogniu, a z jej wnętrza, wyrzucane wybuchami, wylatywały płonące pociski, spadając na pokład „Encarnacion”, i dując języki ognia wysuwały się ku pokładowi hiszpańskiego okrętu, powstrzymując tych z jego załogi, którzy — niestety poniewczasie — usiłowali odciąć galion od płonącej szalupy.

Podczas gdy najgroźniejszy statek hiszpański został w ten sposób u samego początku bitwy unieruchomiony, kapitan Blood, zbliżywszy się, zaczął ostrzeliwać „Salvadora”. Pierwsza salwa działowa, oddana jednym bokiem okrętu, uczyniła straszliwe spustoszenie. Następnie „Arabella” obróciła się zgrabnie i z drugiego swego boku wypluła, z małej odległości, 20 pocisków, które rozerały kadłub hiszpańskiego statku, czyniąc go niezdolnym do dalszej bitwy. Blood pośpieszył naprzód, i oddawszy kilka strzałów do „Infanty” z przednich swych armat, dopadł jej i schwytałszy na haki, kazał swoim ludziom wejść na jej pokład, podczas gdy Hagthorpe w taki sam sposób uporał się z „San Felipe”.

W ciągu całego tego czasu Hiszpanie nie zdążyli oddać ani jednego strzału, tak byli wzięci zniemacka i tak błyskawiczna i paraliżująca była akcja Blooda.

Znalazłszy się teraz oko w oko z dzikimi korsarzami, ani załoga „Infanty” ani „San Felipe” nie stawiły zbyt wielkiego oporu. Widząc płonący statek swego admirała i bezużyteczny wrak „Salvadora”, tak podupadli na duchu, że uznali się za zwyciężonych i złożyli broń.

Gdyby „Salvador” był należycie stawiał czoło niebezpieczeństwu, i w ten sposób dodał odwagi innym dwóm okrętom, które zdolne były jeszcze do walki, Hiszpanie może, mimo wszystko, wyszłyby zwycięsko z tej potrzeby. Ale niestety chcieli, że „Salvador” właśnie wiozł cały skarb floty, wynoszący jakich 50 000 dukatów w złocie. Chciwy, jak wszyscy Hiszpanie, Don Miguel przede wszystkim dbał o to, by skarb nie dostał się w ręce piratów, skierował więc statek ku wyspie Palomas i fortowi, stojącemu na straży cieśniny. (Ciąg dalszy nastąpi)

Ilustr.: Al. Krakowski

Zaintrygowano ich to nie mniej od widoku nagusieńkiego Wolverstone'a, biegnącego z płonącą żagwią...

Wbrew jednak zwyczajom, praktykowanym przez korsarzy, nikt nie przybywał. Zaintrygowano ich to nie mniej od widoku nagusieńkiego Wolverstone'a, biegnącego przez pokład z płonącą żagwią, podniesioną wysoko nad głową. Dopiero gdy wykonał on swój zamiar, zaczęli się domyślać, że chodziło mu o zapalenie całego szeregu lontów i wówczas jeden z oficerów, którego przerażenie uczyniło zuchwałym, zdecydował się z kilku ludźmi przejść na szalupę.